

FREMTIDENS AARHUS
UNIVERSITET

FORSKNINGSEVENTYR:
FRA VAND TIL GULD

NYE AU-TILBUD OM
EFTERUDDANNELSE

FINDES DEN ENESTE ENE?

TEMA OM KÆRLIGHED

AUGUSTUS er Aarhus Universitets alumnemagasin. Det indeholder nyheder og informationer til kandidater, bachelorer, medarbejdere, samarbejdspartnere og andre interesserede. „Alumne“ er en betegnelse, som universiteter rundt om i verden bruger om deres tidligere studerende. AUGustus er en sammentrækning af AU for Aarhus Universitet og gustus (latin), som betyder smagsprøve. Deraf navnet AUGustus.

INDHOLD

NR. 1 APRIL 2011

FORSIDEFOTO: VENLIGST UDLÅNT AF DISNEY

UDGIVER

Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1, 8000 Århus C
Tlf. 8942 1111
E-mail: augustus@au.dk
Hjemmeside: www.au.dk/augustus

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

Bjørn Tulinus

REDAKTION

Helge Hollesen
Kristian Serge Skov-Larsen
Ida Hammerich Nielson
Rikke Carlsen
Astrid Hellerup Madsen
Sanne Hyldgaard
Lasse Emil Frost
Lars Kruse (foto)
Jesper Rais (foto)

ABONNEMENT

AUGustus udsendes gratis til bachelorer og kandidater fra Aarhus Universitet og samarbejdspartnere til Aarhus Universitet. Afmelding af abonnement skal ske til: abonnement-augustus@au.dk
Husk at opgive adresse, fødselsdato og år. Private skal ikke melde adresseændringer i Danmark. Samboende alumner modtager kun ét eksemplar.

DESIGN OG PRODUKTION

Datagraf A/S

OPLAG

65.200 stk

ISSN

1603-8193

Gengivelse af AUGustus er tilladt ifølge de gældende Copydan-aftaler.

PLURALISM

Hvor tolerante er vi egentlig i Danmark og i de øvrige EU-lande? Det tager et nyt forskningsprojekt temperaturen på. SIDE 8

Leder 4
Kort nyt 6

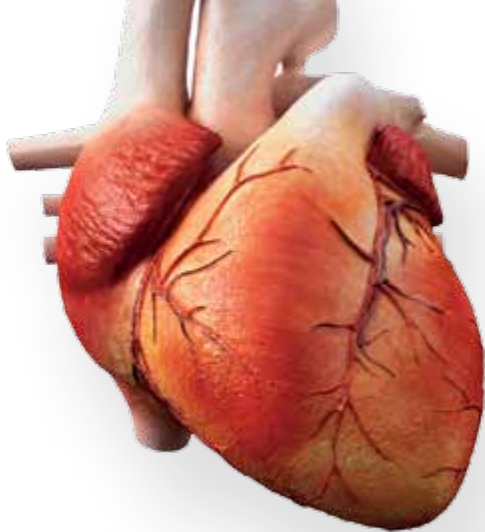
TEMA OM KÆRLIGHED

Myten om den eneste ene	10
Kærligheden er mangfoldig	12
Vores kinky blufærdighed	13
Hvorfor forelsker vi os?	15
Vi kender ikke hjertet i hjernen	16
Hjerte rimer virkelig på smerte	18
Kærlighed og kollegiefest	20
Fra mig til mig	22
Historisk kærlighed på campus	25
Jeg klikker på dig	26
All you need is love	28
Økonomens veje til det gode forhold	30
Fra vand til guld – et eventyr	32
Pris for at fremme hverdagens teknologi	33
Efter- og videreuddannelse 2011–2012	37
ASB Alumni	50

FINDER GRUNDVAND FRA LUFTEN

Med måleudstyr ophængt i en sekskantet ramme af træ, kevlar og bukkede elektrikerør, kan geofysiker Kurt Sørensen finde både grundvand og ædle metaller i jorden. SIDE 32

Deres fælles livshistorie begyndte under studierne på Aarhus Universitet. Snart kan Bent og Kisser fejre deres 41. bryllupsdag. **SIDE 20**

Kærligheden har alle mulige og umulige former. Vores lokale forståelse af kærligheden er konstrueret af kristendommen. **SIDE 12**

KÆRLIGHED

Ja, du kan dø af ulykkelig kærlighed. Og forbindelsen mellem hjernen og hjertet er så tæt, at en overlæge sagtens kan forstå det bankende hjerte som symbol på følelserne. **SIDE 18**

Høje lønninger og værdien af et ægteskab. Det varer længere, og risikoen for skilsmisse er mindre, siger en AU-økonom, der har sat ægteskabet på formel. **SIDE 30**

MYTEN OM DEN ENESTE ENE

Vi jager stadig den eneste ene, selvom det efterhånden klinger lidt hult. Tanken stammer fra romantikken, som påvirker vores kærlighedsopfattelse – på godt og ondt. **SIDE 10**

FREMTIDENS AARHUS UNIVERSITET

SOLIDUM PETIT IN PROFUNDIS.

AF REKTOR LAURITZ B. HOLM-NIELSEN

De moderne samfund står over for en række meget store udfordringer: globalisering, klimaændringer, demografi og folkevandringer, fødevarer sikkerhed, energi, miljø og klimaforandringer.

Danmark er blandt verdens rige videns- og velfærdssamfund, og det ønsker befolkningen, Folketinget og regeringen at sikre, at landet også er i fremtiden.

Kan vi så det? Forhåbentligt. Men det forudsætter bl.a., at vi opfatter Danmark som én videnregion, der ikke bruger for mange ressourcer på at konkurrere internt, at vi fortsat uddanner en større del af befolkningen, og at samfundet investerer endnu mere i forskning og videnudveksling.

Viden er vejen til vækst, men investeringer i viden gør det ikke alene. Set i lyset af, at økonomien i den offentlige sektor er under pres, er der mere end nogensinde brug for, at vi fokuserer på, hvordan vi bedst muligt udnytter ressourcerne til forskning og uddannelse.

Som en af landets helt store vidensorganisationer har Aarhus Universitet et stort ansvar for at udvikle fremtidens universitet og opfylde ambitionen om at stå stærkt blandt Europas moderne universiteter.

Den udfordring har vi taget op på Aarhus Universitet. Lige nu står universitetet midt i den største reorganisering i dets 83-årige historie. Målet er at udvikle det Aarhus Universitet, som kan levere fremtidens forskning og uddannelser – vi kalder det for et øjeblik "Fremtidens Aarhus Universitet". Kernen i reorganiseringen er at skabe dybere sammenhæng på universitetet – fuldstændig i overensstemmelse med universitetets motto *Solidum petit in profundis* – søger i dybet den faste grund.

Den gennemgribende reorganisering berører alle universitetets mere end 10.000 medarbejdere og, om end i noget mindre omfang, universitetets cirka 40.000 studerende. Det enestående ved den model, som Aarhus Universitet har valgt, er, at man siden 2008 har opereret

med fire ligeværdige søjler i strategien, nemlig forskning, talentudvikling, videnudveksling og uddannelse. Og universitetet bliver nu organiseret således, at det i hele sin struktur understøtter disse fire strategiske søjler. Historisk har universiteterne blot hvilet på to: forskning og uddannelse. Det, der nu sker, giver Aarhus Universitet en mulighed for at være på forkant med den globale udvikling i universitetssektoren.

På fremtidens Aarhus Universitet gør vi op med skellene mellem de traditionelle fagdiscipliner. Forskerne skal i stigende grad samarbejde på tværs for at kunne afdække sammenhænge og udvikle nye løsninger i grænsefladerne mellem fagdisciplinerne, og de skal kunne være blandt de absolut første, når nye forskningsområder tegner sig.

Det skal de, fordi den verden, der søges dybere indsigt i, er sammensat og kompleks, og fordi de samfundsproblemer, der søges løsninger på, er grænseoverskridende.

Naturligvis skal vi fastholde og ud-

“PÅ FREMTIDENS AARHUS UNIVERSITET GØR VI OP MED SKELLENE MELLEM DE TRADITIONELLE FAGDISCIPLINER. FORSKERNE SKAL I STIGENDE GRAD SAMARBEJDE PÅ TVÆRS FOR AT KUNNE AFDÆKKE SAMMENHÆNGE OG UDVIKLE NYE LØSNINGER I GRÆNSEFLADERNE MELLEM FAGDISCIPLINERNE. ”

REKTOR LAURITZ B. HOLM-NIELSEN

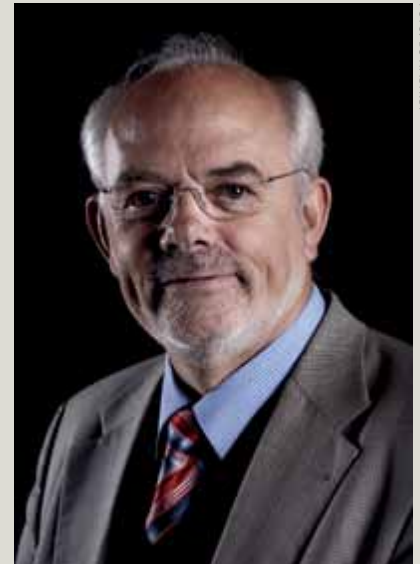

FOTO: BO AMSTRUP

vikle den dybe faglighed, som er Aarhus Universitets kendetegn. Universitetet er blandt de universiteter i Europa, som har størst forskningsgennemslagskraft i kraft af denne kvalitet. Og det er en forudsætning for, at studerende og forskere kan indgå meningsfuldt i det interdisciplinære samarbejde, der i stigende grad vil være grundlaget for at opnå faglige nybrud.

Og naturligvis sætter vi handling bag ordene.

Bestyrelsen besluttede den 17. juni 2010 at etablere fire hovedområder og et strategisk økonomisk ledelsesrum på 200 millioner kroner pr. år i perioden 2011-2016, hvilket svarer til godt tre procent af universitetets omsætning. Ni hovedområder er blevet til fire nye hovedområder, og 55 institutter bliver nu til 26. Derudover er det bl.a. planen, at der etableres fire nye nationale centre med fokus på samarbejde og videnukveksling med myndigheder og erhvervsliv: Det Nationale Center for Miljø og Energi (DMU), Det Nationale Center for Føde-

varer og Jordbrug, Det Nationale Center for Partikelterapi og Det Nationale Center for Kultur og Læring.

Samtidig med reorganiseringen vil universitetet afsætte midler til en række nye interdisciplinære forskningscentre: et center for fødevarer, ernæring og sundhed, et center for udvikling og globale udfordringer, et center for genomforskning, et center for neuroforskning, et center for registerforskning og et center for arktisk forskning. Disse centre vil i forbindelse med en lang række andre synlige tiltag som modernisering af laboratorier, sammenlægninger af faglige miljøer, reorganisering og fysisk lokalisering af institutter, nyorganisering af ledelse og administration osv., blive spydspidser i den fremtidige videnukveksling fra Aarhus Universitet.

Sidst, men ikke mindst, afsættes der midler i samspil med Aarhus Universitets Forskningsfond til et program, *AU IDEAS*, som skal hjælpe visionære og originale projektidéer frem mod fuld udfoldelse.

Endvidere har forskningsfonden be-

sluttet at støtte et helt unikt initiativ, *Aarhus Institute of Advanced Studies*, der foreløbig bliver centrum for 15 til 20 af de bedste unge forskere (*junior fellows* og *postdocs*), rekrutteret i hele verden. De skal ved Aarhus Universitet have frihed til at flytte grænserne for det kendte. En udvalgt gruppe af universitetets fremmeste forskere og deres udenlandske kolleger (*senior fellows*) vil fungere som mentorer og vil sikre, at her er der frihed til fordybelse og udfordring til kreativitet.

Det er et overordnet mål for hele processen, at universitetsbefolkningen skal føle større frihed, færre begrænsninger og bedre muligheder for sammen at udvikle et af Europas stærke moderne universiteter, "Fremtidens Aarhus Universitet", som kan skabe grundlaget for vidensamfundet i de kommende årtier, give svar på de store globale udfordringer og medvirke til, at Danmark fortsat kan være med til at præge den verdensomspændende vidensbaserede udvikling, som netop i disse år accelereres, og som er afgørende for samfundets økonomiske bæredygtighed. ◀

Francis Fukuyama

FOTO: FRANCIS FUKUYAMA

Fareed Zakaria

FOTO: ROYCE CARTOR

DEMOKRATI

– MED ELLER UDEN FOLKET

MatchPoints Seminar 2011 tager temperaturen på det danske folkestyre og på demokratiseringsbølgerne.

Mens demokratiseringsprocesserne buldrer derudad i de nordafrikanske stater, har vi i Danmark stolte traditioner for demokrati, og vores demokrati har så godt et ry verden over, at internationale målinger placerer det danske demokrati i den globale top.

Alligevel er vi i de senere år begyndt at debattere, om det danske demokrati er i krise. Ekspertter bruger begreber som "stemningsdemokrati" og "postdemokrati" om den måde, folkestyret har udviklet sig på hos os. Og hvad siger danskerne til folkestyret? Føler de sig hørt eller bidragende – eller er det blevet et folkestyre uden folk? Et skindemokrati, som mest af alt drives af en politisk elite – måske endda med embedsmænd som den reelle magtholder? Det er nogle af

de spørgsmål, som vil blive besvaret og diskuteret med det danske folkestyre og demokratisering som tema, når Aarhus Universitet afholder MatchPoints Seminar den 12.-14. maj.

– Der er i høj grad brug for, at vi får skabt en debat i Danmark om, hvad det er for et demokrati, vi har i dag, og ikke mindst hvad vi vil med det. Udgangspunktet er ikke, at demokratiet har fejlet, men det er yderst vigtigt at tage kritisk stilling til udviklingen af det danske demokrati, fordi det efter min mening står i fare for så at sige at miste folket, dvs. de kvaliteter, vi forbinder med deltager- og samtaledemokratiet, siger Michael Böss, der er lektor på Aarhus Universitet og MatchPoints-projektleder. Han forklarer dette nærmere i sin

bog *Republikken Danmark*, som udkom i marts i år.

MatchPoints Seminar 2011, der er åbent for alle, er et mødested for borgere, eksperter og politikere.

Seminaret består af en række workshops med og oplæg af fremtrædende demokrati-eksperter fra amerikanske universiteter som Stanford, Harvard og Columbia, og en række europæiske universiteter og samfundsdebattører. Blandt dem er de mest markante på internationalt plan Fareed Zakaria, som er "editor-at-large" på tidsskriftet *TIME* og vært på CNN-magasinet Fareed Zakaria GPS, og politolog Francis Fukuyama, der er gæsteprofessor på Aarhus Universitet.

MatchPoints Seminar 2011 bliver blandt andet arrangeret i samarbejde med Udenrigsministeriet, og ud over det danske folkestyre vil der blive sat fokus på demokratisering i såkaldt skrøbelige stater. Der skal nok også falde nogle kommentarer til de folkelige demokrati-krav i Nordafrika. **L**

MATCHPOINTS SEMINAR 2011 · 12.-14. MAJ I AARHUS

MatchPoints kombinerer folkeoplysning og forskning, teori og praksis. Debatten om dansk demokrati foregår på dansk, resten på engelsk.

Yderligere information, herunder det samlede program, samt tilmelding og billetter: www.matchpoints.au.dk

Der er mulighed for at tilmelde sig hele programmet (inkl. måltider) eller dele af det.

HAN DRØMMER OM AT LØSE SKIZOFRENIENS GÅDE

Professor Anders Børglum har modtaget fire millioner kroner fra Lundbeckfonden til at komme videre i sin søgen efter genetiske årsager til skizofreni – en af verdens mest smertelige og gådefulde sygdomme.

Du kan være velfungerende. Glad. Have mod på fremtiden, uddannelsen og karrieren. Og så en dag vågner du op til en helt anden virkelighed. En virkelighed, hvor du ser ting, der ikke findes, hører stemmer, kun du kan høre, og hvor følelsen af trykthed og den grundlæggende tillid til verden pludselig er væk.

– Skizofreni er simpelthen en af de allerværste sygdomme, du kan have, og de kliniske behandlingstilbud er desværre langt fra tilfredsstillende i dag. Vi ved meget lidt om, hvorfor nogen mennesker rammes af sygdommen. Men vi ved, at arvelighed udgør 80 procent af årsagen, så derfor er det især de genetiske variationer, vi er optaget af at undersøge, siger Anders Børglum, der er professor og forskningsoverlæge ved Center for Psykiatrisk Forskning.

Han har modtaget fire millioner kroner fra Lundbeckfonden til et projekt,

hvor han skal undersøge den komplette arvemasse (alle 6 milliarder baser/byggesten) hos 100 færingere, der lider af den psykiske sygdom. Anders Børglum skal herefter sammenligne deres genom med genmaterialet hos en gruppe på 6.000 danskere, hvor halvdelen er skizofrene, og den anden halvdel er raske.

Projektet "Sequencing Schizophrenia" foregår i et samarbejde med verdens største center for analyse af arvemasse, der ligger i Kina (Beijing Genomics Institute, BGI), som netop har åbnet deres europæiske afdeling i Danmark.

Det er første gang, man undersøger det genetiske materiale så detaljeret i Danmark, og forskningen er også enestående på verdensplan.

– Via det her samarbejde får vi undersøgt skizofreni i så høj en detaljeringsgrad som aldrig før. Og jo flere genetiske varianter, vi finder frem til,

som kan være afgørende for at udvikle sygdommen, jo større muligheder får vi for at målrette behandlingen af den enkelte, siger Anders Børglum. ◀

FOTO: LARS KRUSE/AV-FOTO

MISBRUGSBEHANDLING I FÆNGSLERNE UNDERSØGES

Forskere fra Center for Rusmiddelforskning kortlægger misbrugsbehandlingen i danske og nordiske fængsler.

I kampen mod narkotikamisbrug er behandling af stofmisbrugere i de danske fængsler vokset. Dog findes der ikke så meget viden om behandlingen, og derfor vil forskere fra Center for Rusmiddelforskning på Business and Social Sciences belyse de helt særlige udfordringer og faldgruber, som møder misbrugsbehandling i fængslerne. Særligt fordi misbrugsbehandlingen

i fængsler er underlagt andre snævre rammer og stramme krav end behandling uden for murene.

Forskerne fra Aarhus Universitet skal sammen med forskere fra tre nordiske universiteter kortlægge misbrugsbehandlingen i fængslerne, og de vil blandt andet undersøge, om behandlingen lever op til politikernes mål med indsatsen.

– I de øvrige nordiske lande er narkotikabekæmpelse og misbrugsbehandling også højt på dagsordenen. Vi har dog valgt forskellige løsninger, og behandlingsprogrammerne er også organiseret forskelligt. Derfor er det oplagt at sammenligne behandlernes og de indsatte erfaringer på tværs af landene og relatere det til de forskellige narkotikapolitikker og den måde, man har valgt at organisere det på, siger Torsten Kolind, der er lektor ved Center for Rusmiddelforskning og sammen med lektor Vibeke Asmusen Frank er projektleder på forskningsprojektet.

Forskningsprojektet løber over fire år og har fået en samlet bevilling på 558.540 euro fra Nordisk Samarbejdsnævn for Humanistisk og Samfundsvidenskabelig Forskning. ◀

TOLERANCEN PÅ PRØVE

Hvor tolerante er vi egentlig i Danmark og de øvrige EU-lande? Det vil et nyt EU-projekt tage temperaturen på. Forskere fra Aarhus Universitet er med.

Fredag den 4. marts blev der afholdt en stor konference i København med navnet "Accept Pluralism". Konferencen er det danske startskud på deltagelsen i et EU-projekt af samme navn. Projektet går ud på, at 15 EU-lande hver for sig skal analysere, hvordan tolerancen har det i hvert enkelt land over de kommende år. Til sidst mødes deltagerlandene og sammenligner deres resultater.

Aarhus Universitet har en hovedrolle i projektet. Professor Per Mouritsen fra Institut for Statskundskab er forskningsleder på projektet, og han skal være med til at definere det begrebsapparat om tolerance, som de andre lande skal arbejde ud fra. Per Mouritsen mener i den forbindelse, at tolerance er et misforstået begreb. – Vi danskere tror fejlagtigt, at vi er blevet mere tolerante, fordi vi på mange

punkter er rummelige og accepterende. For eksempel støder det os sjældent længere at arbejde sammen med indvandrere. Men at være ligeglad eller måske positiv over for noget er ikke tolerance. Tolerance er det, vi IKKE kan lide, men som vi alligevel accepterer, siger Per Mouritsen.

Projektet skal munde ud i en række publikationer, som kan bruges i hele EU på en lang række forskellige niveauer. ◀

DANSK NETVÆRK UDNÆVNT TIL REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE

Forskningsprogrammet for Miljø- og Sundhedspædagogik etablerede i 2010 et netværk om Uddannelse for Bæredygtig Udvikling.

Netværket er i dag anerkendt som Regional Centre of Expertise af FN.

I 2010 fik Miljø- og Sundhedspædagogik ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole bevilget fem millioner kroner af

Undervisningsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling til at etablere og koordinere et dansk netværk for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling.

På et år er netværket vokset fra 14 til 29 partnere, og i januar i år opnåede

netværket officiel anerkendelse af FN-organisationen United Nations University som Regional Centre of Expertise (RCE).

Netværket RCE Danmark er et forum for samarbejde mellem universiteter, professionshøjskoler, kommuner, NGO'er og virksomheder med henblik på vidensudvikling og på at fremme læring i relation til spørgsmål om bæredygtighed og udvikling.

Hensigten er, at netværket vokser og skaber samarbejder på tværs af alle områder af uddannelse og folkeoplysning i Danmark.

Se mere på: www.rce-danmark.dk ◀

REGIONAL CENTRE OF EXPERTISE

Et RCE er et netværk af uddannelsesorganisationer, som leverer Uddannelse for Bæredygtig Udvikling til de lokale og regionale samfund.

Et netværk af foreløbigt 80 RCE'er på verdensplan udgør "Global Learning Space for Sustainable Development", som ønsker at nå målene i FN's tiår for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling.

FORSKNINGENS DØGN OM KÆRLIGHED 29. APRIL

ER **KÆRLIGHED** BLOT **KEMI**
OG ADFÆRDSMØNSTRE?

KAN **TRÆER** DYRKE **SEX**?

ER DIN **KÆRESTE** EN
GOD **INVESTERING**?

KÆRLIGHED

PÅ TVÆRS AF VIDENSKABER

Kom forbi Søauditorierne på Aarhus Universitet fredag den 29. april 2011 kl. 13-18 og bliv klogere på kærligheden. Oplev en eller flere af de mere end 30 forskellige aktiviteter om alt fra begær, ecstasy, religiøs kærlighed, Mars og Venus, edderkoppers parringsstrategi til voldtægts ofre og Shakespeare.

Læs mere på au.dk

FRI ENTRÉ

Disney-klassikeren Lady og Vagabonden emmer af uskyldsren romantik. Du og jeg – for altid. Idealet om den eneste ene lever i bedste velgående, selvom det måske er problematisk.

MYTEN OM DEN ENESTE ENE

Vi jagter stadig den eneste ene, selvom det efterhånden klinger lidt hult. Tanken stammer fra romantikken, som påvirker vores kærlighedsopfattelse i dag – på godt og ondt.

AF IDA HAMMERICH NIELSON

Rønshoved Højskole for nogle år siden. Professor Jens Hougaard har netop holdt et af sine utallige foredrag om kærlighed. Mens tilhørerne småsnakken- de drysser ud af foredragssalen, opdager Jens Hougaard en ældre kvinde, som tøvende bliver stående bagest i salen. Pludselig tager hun mod til sig, går op til professoren og stiller sit spørgsmål:

– Min mand er død. Nu har jeg fundet en ven, som gerne vil flytte sammen med mig. Er det forkert?

Jens Hougaard havde allerede et svar parat.

– Jeg sagde: Gift dig med ham! Og hun blev simpelthen så glad og takkede mig overstrømmende. I hendes spørgsmål ser vi arven fra romantikken for fuld udblæsning: Vi bliver forelskede én gang i den eneste ene, som vi så skal være sammen med resten af livet. Men

jeg kunne ikke gøre andet end at sætte hende fri. Det var mit lille opgør med romantikken, siger Jens Hougaard.

Den nu pensionerede professor i nordisk har pløjet sig gennem al den litteratur, der beskæftiger sig med romantisk kærlighed. Tæt på en kvart million sider er det blevet til. På den baggrund udkom i 2008 gigantværket *Romantisk kærlighed* – 1.600 sider fordelt på fire bind, der beskriver den romantiske kærlighed fra dens opblomstring i 1800-tallet og frem til i dag, hvor tanken om den eneste ene lever ufortrødent videre. Også selvom vi i dag går fra partner til partner med en sådan hast, at romantikerne ville vende sig i deres grav.

GUDDOMMELIG FORELSKELSE

Helt grundlæggende mener Jens Hougaard, at romantikerne forstod sig på kærlighed.

– Tidligere fandt forældrene ty-

FOTO: VENLIGST UDLÅNT AF DISNEY

pisk ægtefællerne til deres børn, men i romantikken sker der noget nyt. Her bliver det et ideal, at man rent faktisk er forelsket i den, man gifter sig med. Folk begynder at gifte sig af lyst, siger Jens Hougaard.

Romantikerne mente ligefrem, at forelskelsen er guddommelig, for forelskelsen peger en højere vilje ud. Man bestemmer ikke selv, hvem man bliver forelsket i, og man skal bare vente, så dukker den eneste ene op. For uden forelskelsen går det ikke.

– Hvis man vil skildre en gammel, sur mand i et romantisk teaterstykke, så er det typisk en, der ikke tror på forelskelsen. Ham griner romantikerne af, for han var jo håbløst gammeldags ligesom på Luthers tid, siger Jens Hougaard.

Og lige præcis Martin Luther er helt afgørende for at forstå den nye kærlighedsopfattelse, der opstår i romantik-

ken. Den tyske reformator er ifølge Jens Hougaard en lang og mørk parentes i kærlighedens historie.

ÆGTESKABET SOM FÆNGSEL

– Martin Luther var uden tvivl en stor filosof, og han var progressiv på det religiøse område. Men hans beskrivelse af kærligheden er der sgu ikke meget ved. Hans opfattelse er dybest set, at ægteskabet blot er et lægemiddel mod hor. Luther vidste, at vi alle går rundt og er liderlige. Men seksualiteten skal holdes i bur, og dertil har vi ægteskabet. Han siger, at ægteskabet er et hospital for de syge – og med syg mener han syg af kærlighedslyst, siger Jens Hougaard.

Luther foragtede forelskelsen. For den er en drift, der er tæt forbundet med begæret og seksualiteten og dermed noget syndigt. Sådan ser det vestlige verdensbillede ud i begyndelsen af

1800-tallet, da romantikerne begynder at vende op og ned på det hele.

– Luther er heldigvis ikke slutkapitlet i kærlighedens historie. Romantikerne kommer i stedet og siger, at kærligheden og forelskelsen er det største. På den måde er de meget moderne, siger Jens Hougaard.

ROMANTIKERNE TAGER FEJL

Romantikernes tanker om den eneste ene lever i høj grad videre i dag. Selvom Carrie fra den amerikanske tv-serie *Sex and the City* efterhånden har været sammen med så mange mænd, at selv den mest frisindede kan tabe pusten, er det stadig hendes jagt på den høje, mørkhårede finansmand "Mister Big" – den eneste ene – der er omdrejningspunktet i serien. Romantikens idealer kan ifølge Jens Hougaard være problematiske.

– Romantikerne ville idealet, de ville idyllen. Deres fejl er, at de hævder og

> tror, at mennesket er monogamt. Og det er det ikke, det er snarere let polygamt. Nogle få heldige mennesker er sammen med den, de elsker, hele livet. Men generelt er der et mismatch mellem romantikernes ideal og virkeligheden, siger Jens Hougaard:

– Romantikerne kræver simpelthen for meget af os, til at vi kan efterleve det.

VI KAN ELSKE FLERE GANGE

I dag udlever vi den såkaldte serielle

monogami: vi elsker romantik i serier. Den eneste ene er blevet til den næste eneste ene – eller den eneste ene, jeg havde før. At man kan have flere "eneste enere", vil Jens Hougaard dog ikke høre tale om.

– Det er noget notorisk bavl. Der kan ikke være flere eneste enere. I logikken og idealet findes der kun én eneste ene – det behøver du ikke engang at sige, det står der jo: eneste ene.

Myten om den eneste ene lever videre, fordi den er så stærk. Ifølge Jens

Hougaard er det dog på tide at moderere romantikernes opfattelse.

– Ligesom romantikken befriede os fra Luthers fattige kærlighedsopfattelse, så kan vi sætte hinanden fri fra den romantiske forestilling om, at man kun kan elske en gang, siger han.

Det var den frisættelse, enken på Rønshoved Højskole havde brug for.

FORELSKELSE ER IKKE KÆRLIGHED

Selvom vi skal tage romantikernes forestilling om den eneste ene med et gran

KÆRLIGHEDEN ER MANGFOLDIG

Kærligheden har alle mulige og umulige former.

Vores lokale forståelse af kærlighed er dybt influeret af kristendommen.

FOTO: ALBERTA FILM

AF IDA HAMMERICH NIELSON

En kvinde og en mand. En kvinde og to mænd. En mand og 20 kvinder. Eller to mænd. Kærligheden har mange forskellige former rundt omkring på kloden. Og bladrer vi tilbage i historiebøgerne, fremviser de et sandt virvar af fornuftsægteskaber, tanker om den eneste ene, flerkoneri og tvangsægteskaber. Agnes Arnorsdottir er lektor på Institut for Historie og Områdestudier med speciale i middelalderen. Hun er gennem sine studier af kærlighedens mange historiske former blevet overbevist om, at kærlighed ikke er én ting.

– Kærlighed er ikke kun biologi. Kærlighed er også et historisk og kulturelt fænomen, der har ændret sig gennem

Filmen *Brokeback Mountain* fortæller historien om homoseksuel kærlighed, der stadig er tabu mange steder i verden.

salt, kan vi lære meget af dem, mener Jens Hougaard. Romantikerne kan lære os, at kærligheden er hellig, og at vi skal passe på den. Og de kan ikke mindst lære os, at der er forskel på forelskelse og kærlighed.

– I dag tror vi fejlagtigt, at forelskel- sen er kriteriet for kærligheden. Det er den ikke. Forelskelsen er en overgangs- fase. Men i dag tager vi det kortvarige i parforholdet og tror, det er kærlighed. I samme øjeblik folk konstaterer, at de ikke er forelskede længere, vil de skilles. I romantikken vidste de bedre: De vid-

ste, at forelskelsen blot var startskuddet til noget, der kunne udvikle sig til kærlighed, siger Jens Hougaard.

Derfor skal vi ikke give for let op i parforholdet. Og da slet ikke, fordi man ikke er forelsket mere, for forelskelsen vil altid aftage. Kærligheden derimod kan vare ved.

– Hvis man har kræfterne til det og kan fokusere rigtigt, vil mange ægte- skabsproblemer forsvinde af sig selv. Det er kærligheden, der betyder alt. Uden den er vi ensomme. **L**

tiden. Opfattelsen af kærlighed er knyt- tet til den sociale og kulturelle måde, et samfund er organiseret på, siger hun.

Ifølge historikeren har vores lokale forståelse af kærlighed rødder i højmid- delalderen 1.000-1.300 og den kristia- nisering af ægteskabet, der finder sted her. I det hele taget er kristendommen umulig at komme uden om, når vi skal dissekere vores opfattelse af kærlighed og ægteskab.

KRISTEN ÆGTESKABSLOVGIVNING

Vi skal tilbage til Adam og Eva. De to første mennesker på jorden levede efter sigende i livslang, tosom kærlighed. Deres efterkommere, som vi hører om i Det Gamle Testamente, holdt sig ganske vist ikke tilbage, hvad angår flerkoneri og seksuelle udskjelser, men i kristen- dommen kom beretningen om de to første menneskers parforhold til at spille en vigtig rolle. Kristendommen har for eksempel vist sig i dansk ægteskabslov- givning, fortæller Benedicte Præstholm, ph.d.-studerende ved Afdeling for Sys- tematisk Teologi med speciale i køn, seksualitet og vielsesteologi.

– Man har brugt bibelsk tankegods som argumenter i forhold til kriminali- sering af udenomsægteskabelig sex, og der har været meget strenge kriterier for skilsmisse. Det monogame, livslange ægteskab, hvor man etisk set behandler hinanden ordentligt, og hvor ægteska- bet ideelt set bygger på gensidighed,

er blevet fremelsket og domineret af kristendommen, siger Benedicte Præst- holm.

HOMOSEKSUEL KÆRLIGHED

Kernefamilien med mor, far og børn er blevet en kristen dyd, ikke mindst på baggrund af Luthers tanker om ægte- skabet. Men det er slet ikke uproblema- tisk, mener Benedicte Præstholm. Især ikke når man tænker på, at kristne i dag er både enker, fraskilte, homoseksuelle, singler og alt muligt andet.

– Tanken om, at kristendommen i særlig grad helliger dem, der lever i æg- teskab, er simpelthen en uting. Jeg me- ner, vi i dag må gøre op med tanken om, at ægteskabet mellem mand og kvinde er det eneste rigtige. Homoseksuel kærlighed bør også have en plads i kristen- dommen. Ganske vist fordømmes sex mellem to af samme køn enkelte steder i Bibelen, men vi kan ikke forstå Bibelen i dag, som man gjorde for flere tusinde år siden, siger Benedicte Præstholm.

At Luther ville rotere i sin grav, hvis han hørte disse ting, er Benedicte Præstholm indforstået med.

– Han er et menneske, der som alle andre er bundet af den tid, han levede i. Luther gjorde selv oprør mod noget af kirkens tankegods – det skal vi også gøre. Hvis vi skal holde fast i nogle sand- heder i kristendommen, må vi reformere nogle andre. Det er den måde, systemer holder sig i live på. **L**

VORES KINKY BLUFÆRDIGHED

Latex og dominering. Vi eksperimenterer som aldrig før i soveværelset. Men hvad med følelserne? Sexologer mener, vi er blevet blufærdige over for intimitet.

AF LASSE EMIL FROST

Sexbutikkerne er ikke i tvivl. Vi ER ble- vet mere kinky. På Silkeborgvej i Aarhus ligger den erotiske butik Hotgirl, og her kan det ses på bundlinjen.

– Vi sælger mere og mere sexlegetøj. Især latex-varer og elektriske apparater er populære, fortæller Louise Hansen, der er daglig leder af Hotgirl. Og ikke blot er sex en god forretning, tendensen kan også ses som udtryk for en menta- litetsændring i retning af større seksuel åbenhed.

En åbenhed, der dog ifølge cand.psych. fra Aarhus Universitet og sexolog ved Jysk Sexologisk Klinik Rikke Pristed risikerer at blive skalkeskjul for en ny blufærdighed.

– Jeg ser en tendens til, at der er et krav om åbenhed over for nye eksperimenter i soveværelset. Det er ikke o.k. **>**

at være tilbageholdende. Og når sådan en åbenhed bliver et krav i sexlivet, er det svært at finde plads til den emotionelle intimitet, siger Rikke Pristed.

DEN PRIVILEGEREDE UNGDOM

Åbenheden er dog ikke alene en skidt ting. For blot 50 år siden ville en mand, der havde lyst til at gå i dametøj, føle sig alene og frem for alt ret underlig. I dag vil han med ét enkelt klik indse, at der er mange som ham. At det faktisk er o.k. at gå i dametøj. Det er ifølge Rikke Pristed den unge generations privilegium.

– De er vokset op med en fuldstændig ubegrænset adgang til det seksuelle marked især via internettet, og det gør, at det ikke længere er tabu at eksperimentere og udleve feticher. Snarere tværtimod, siger hun.

Ifølge Rikke Pristed stiller den seksuelle åbenhed dog store krav til sexlivet.

– Groft sagt skal sex i dag ligne porno. Vi skal hænge i lysekronen iført stramt lædertøj, før det virkelig spiller, og det giver et skævt billede af det gode sexliv. Mange tror nemlig, der er noget galt, hvis ikke sexlivet er så vildt og ekstatisk, som de har set det på nettet, siger hun.

“DU SKAL SMAGE PÅ MADEN”

Utilfredsheden kan ses. Eksempelvis på Jysk Sexologisk Klinik, hvor 2.500 par eller singler har søgt vejledning og rådgivning det seneste år. Det er tre gange så

mange som for bare et par år siden. Og det er især de yngre mellem 30 og 40 år, der oplever problemer i deres sexliv.

– Der er en tendens til, at især yngre kvinder i dag er mere usikre på deres partner end ældre kvinder. De er for eksempel overbevist om, at det er dem, der er noget galt med, hvis ikke de får vaginal orgasme under samleje, siger overlæge Astrid Højgaard, der underviser i sexologi på Aarhus Universitet ved siden af sit virke som leder af Jysk Sexologisk Klinik.

Men det er slet ikke sikkert, de unge kvinder har skyld i den manglende orgasme. Ifølge flere undersøgelser er det nemlig kun mellem 17 og 25 procent af alle kvinder, der overhovedet er i stand til at få vaginal orgasme.

– Men folk tror jo, det er 100 procent. Pornificeringen af sexlivet slår

på den måde helt klart igennem i folks forventninger til både sig selv og deres partner. Blufærdigheden er væk, og i dens sted er kommet et krav om ikke bare lyst, men også om seksuel åbenhed og eksperimentering. Man skal smage på maden, før man kan udtale sig om, hvorvidt man kan lide den eller ej – i dag gælder det samme for eksempelvis analsex og dominerende, siger Astrid Højgaard.

FØLELSER ER DET NYE TABU

Rikke Pristed mener imidlertid ikke, vores blufærdighed er forsvundet. Blot at den har flyttet sig.

– Følelser i forhold til sex er blevet det nye tabu. Vi er simpelthen blevet fremmedgjorte i forhold til den emotionelle intimitet i vores erotiske forhold, siger Rikke Pristed og forklarer, at det måske har noget at gøre med den nemme tilgang til mulighederne på det seksuelle marked.

– Vi har fået et nonchalant forhold til intimitet og følelser, fordi det er noget, der bliver negligeret i pornoen, uddyber hun.

Derfor mener Rikke Pristed, at det er nødvendigt med en bedre undervisning og vejledning allerede i folkeskolen.

– Vi skal have en mere præcis lovgivning på området, så de kommende generationer kan være sikre på at blive undervist i, at sex er andet og mere end to mennesker, der bare støder sammen og gisper lidt, siger hun.

FØLELSER I FORHOLD TIL SEX ER BLEVET DET NYE TABU. VI ER SIMPELTHEN BLEVET FREMMEDGJORTE I FORHOLD TIL DEN EMOTIONELLE INTIMITET I VORES EROTISKE FORHOLD.

CAND.PSYCH. FRA AARHUS UNIVERSITET OG SEXOLOG VED JYSK SEXOLOGISK KLINIK RIKKE PRISTED

HVORFOR FORELSKER VI OS?

Ingen ved det med sikkerhed. I hvert fald er der tusindvis af svar på spørgsmålet om, hvorfor mennesket forelsker sig. Her er tre af dem.

AF RIKKE CARLSEN

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Who's your daddy?

Asger Neumann, psykolog, ekstern lektor, Psykologisk Institut

Set fra et *evolutionspsykologisk* perspektiv har forelskelse en evolutionær funktion. Den gør, at vi kan investere og fokusere en stor mængde energi på en enkelt person længe nok til, at vi forplanter os, og så længe, at sandsynligheden for barnets overlevelse vokser.

Et *udviklingspsykologisk* perspektiv kobler den tidlige tilknytning mellem et barn og dets forældre til "voksenforelskelsen", fordi mekanismerne ligner hinanden. Vi bliver totalt optagede af et andet menneske. I USA kalder man sin kæreste "baby", måske bruger manden endda udtrykket "who's your daddy?". Det signalerer ikke noget pædofilt, men det er et godt udtryk for, at tilknytningsprocesser og forelskelse ligner hinanden.

I det *eksistentialistiske* perspektiv har forelskelsen en funktion i forhold til de fire eksistensvilkår: ensomhed, meningsløshed, frihed og død. Man er så optaget af et andet menneske, at man for en stund glemmer friheden, fordi det betyder alverden at være sammen med den anden, eller man glemmer døden, fordi det er enormt livfuldt at være forelsket. Forelskelsen skaber mening i det enkelte menneskes liv.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Frigørelse fra det ansvarlige selv

Anne Marie Pahuus, lektor, institutleder, Institut for Filosofi og Idéhistorie

Sociologen og psykologen Francesco Alberoni har den idé, at forelskelsen er et krisetegn. Den opstår, når vi spejder efter noget nyt, som vi tit gør i krisituationer, fordi noget viser sig ikke at virke lykkeligt for os. Så ligger forelskelsen lidt tættere på.

Vi har nogle normer, vaner og rutiner i vores liv, som gør, at livet kan gå hen og blive lidt for rutinepræget. Så kommer der en længsel, som gør os modtagelige for forelskelsen. Vi er som personer længselvæsener, der er opsat på at lære nye sider af verden at kende. Det er altså nye sider af verden, vi lærer at kende, når vi bliver rykket lidt ud af dagligdagen.

Vi forelsker os, fordi det er en frigørelse fra det moralske selv og det ansvarlige selv. Vi leger med tingene, hvor vi ellers prøver at skabe en sammenhæng.

FOTO: JESPER RAIS/AU-FOTO

Seksualiteten er helt central

Morten L. Kringelbach, professor, CFIN, leder af TrygFonden Research Group

For at overleve som art har vi brug for at reproducere os og i sagens natur knytte tætte bånd til andre mennesker.

Det er derfor interessant, at de store forelskelser i langt de fleste tilfælde først sker i teenageårene i forbindelse med, at seksualiteten bliver til. Man kan godt gå rundt og være lun på nogen, når man er lille, men mange vil nok føle, at det kvalitativt er en helt anden oplevelse, når man i puberteten bliver "rigtigt" forelsket.

Før i tiden levede man ikke så længe som i dag, så det var ofte i teenageårene, man havde muligheden for at udnytte, at man var reproduktiv og kunne få børn.

I dag lever vi meget længere, end vi måske i virkeligheden var designet til – altså ud over den tid, hvor man ikke kan få børn mere – og man kan blive forelsket flere gange i løbet af et liv. Derfor tror jeg, man skal holde sig for øje, at den første forelskelse nok er den stærkeste, og at det måske fortæller os noget om formålet med den forelskelse.

En ting er sikker: det foregår i hjernen. Men faktisk ved vi ikke ret meget om, hvordan kærligheden og forelskelsen opstår i kroppen. Måske behøver vi heller ikke gøre os kloge på det, mener forsker.

VI KENDER IKKE HJERTET I

AF RIKKE CARLSEN

”Jeg har ondt i hjertet.” Selvom denne vending stadig bruges af mennesker med kærlighedskvaler, er de fleste nok efterhånden bekendt med, at ”hjerterfølelser” som forelskelse og kærlighed kommer fra hjernen. Ikke hjertet. Hvor romantisk det end lyder.

Nogle har måske endda hørt, at forelskelse er en slags sindssygdom. En kortslutning eller udledning af stoffer i hjernen.

Men hvad ved vi egentlig om hjertet i hjernen? Om kærlighed og forelskelse? ”Ikke meget”, lyder svaret, når man spørger forskere inden for området.

– Vi kender de forskellige dele af hjernen, hvor der findes følelser, og ved meget om, hvad der bliver udvekslet mellem dem, men der er selvfølgelig stadig overraskelser. Og det er da påfaldende, at vi stadig ikke ved, hvad kærlighed er, siger professor Morten L. Kringelbach, som er leder af TrygFonden Research Group – et samarbejde mellem Aarhus Universitet og universitetet i Oxford.

Men måske er det slet ikke så underligt endda. Det vender vi tilbage til senere.

NYDELSESFORSKEREN

Morten L. Kringelbach forsker i nydelse i hjernen, og han mener, der er en sammenhæng mellem nydelse, forelskelse og kærlighed.

– Det må der jo være, i og med at en

af de stærkeste ting, man føler, når man er forelsket, er et begær. Begær efter at være forenet med den, man elsker, og som man er elsket med, siger han.

Han peger derfor på, at kærligheden og forelskelsen opstår i de dele af hjernen, hvor begæret og nydelsen også er. Dels dybt inde i hjernen, dels i den orbitofrontale cortex, som befinder sig i den forreste del af hjernen i området lige over øjnene. Den orbitofrontale cortex spiller en hovedrolle i emotionel adfærd hos mennesker.

– Det drejer sig om centre, som sidder dybt i hjernen. Hvis man stimulerer der, kan man få henholdsvis nydelse og begær. Det er derfor det bedste gæt på, hvor det hele foregår, når man er forelsket. Men det er et gæt, siger Morten L. Kringelbach.

OVERFORSIMPLET FORSKNING

I et forsøg på at udpege præcist, hvad forelskelsen i hjernen er, har forskere placeret forelskede personer i en hjerne-scanner for derefter at vise dem billeder af deres hjertes udkårne og billeder af ukendte mennesker. De udslag, der har vist sig i computeren, har man trukket fra hinanden og forsøgt at tolke som forelskelsen. Så sort-hvidt kan man dog ikke stille tingene op, mener Morten L. Kringelbach.

– Blot fordi, man ser på et billede af en anden person end sin kæreste, er man vel ikke mindre forelsket? Forelskelsen er nærmere en generel grundtilstand. Selv hvis man kigger på

en helt fremmed, så har man vel stadig sommerfugle i maven af sin forelskelse? siger han.

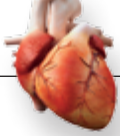
Andre opdagelser peger på, at hormonet oxytocin har med kærlighed at gøre, fordi det har indflydelse på menneskers tillid og gavmildhed. Hormonet er blandt andet blevet kendt som ”kærlighedshormonet” og sælges som den oxytocinfyldte næsespray ”Liquid Trust”, der efter sigende skulle gøre folk mere empatiske og forstående over for andre. Men det giver Morten L. Kringelbach ikke meget for.

– Problemet er, at det kan virke begge veje. De kan også blive meget mindre tillidsfulde. Man flytter den balance, der er i hjernen. Det kan godt være, at der hos nogle mennesker er en ubalance i oxytocin, men ligefrem at sige, at det er et kærlighedshormon, holder ikke, siger han.

At man ikke kan sætte to streger under facit, er dog ikke det samme, som at forskerne ikke kan sige noget med forskningen, men nærmere at mange af de historier, som er kommet frem, er simplificerede, mener Morten L. Kringelbach. Derfor skal vi være kritiske over for dem.

TILBAGE TIL VORES UVIDENHED

Det er måske ikke så underligt, at vi ved så lidt om kærlighedens anatomi. Morten L. Kringelbach spørger, om det ikke snarere er vigtigere at beskæftige sig med langt mindre nydelsesfulde tilstande som for eksempel depression?

HJERNEN

– Hvad hjælper det os at kende kærlighedens væsen? Er det vigtigt at finde ud af, hvad der sker? Forelskelsen er trods alt en af de mest nydelsesfulde tilstande, vi kender, og det skulle den også gerne blive ved med, siger Morten L. Kringelbach og fortsætter:

– Det er jo ikke for at få mere nydelse i mit eget liv, at jeg beskæftiger mig med nydelsesforskning. Det kunne selvfølgelig være rart, men det er jo først og fremmest for at hjælpe folk, som har meget lidt nydelse i deres liv.

– Jeg tror, det er vigtigt ikke at gøre sig klog på kærlighed. Det, vi tror nu, kan nemlig sagtens vise sig at være forkert. Man skal passe på, at man ikke lægger for meget hjerne og kemi ned over det. Det er selvfølgelig til stede, men eftersom vi ikke ved ret meget om det, så kunne man måske også bare tillade sig selv bare at nyde uden at skulle have en forklaring på det? Men det, vi helt sikkert ved, er, at det foregår i hjernen, siger han. ◀

DU KAN LÆSE MEGET MERE OM HJERNEN PÅ
MORTEN L. KRINGELBACHS HJEMMESIDE:
WWW.KRINGELBACH.DK

HJERTE

RIMER VIRKELIG PÅ

SMERTE

Ja, du kan dø af ulykkelig kærlighed. Og forbindelsen mellem hjernen og hjertet er i det hele taget så tæt, at en overlæge sagtens forstår, hvordan det bankende hjerte er blevet symbol på sjælen og følelseslivet.

AF KRISTIAN SERGE SKOV-LARSEN

Et knust hjerte.

Henning Mølgaard peger mod computerskærmen med sin blyant.

– Du kan se her, hvordan en meget stor del af venstre hjertekammer slet ikke pumper mere, det står stille. Normalt ser vi kun sådan et billede hos patienter med en massiv blodprop i hjertet. På skærmen kører en sort-hvid optagelse af et hjerte, hvor kun det øverste venstre hjørne trækker sig krampagtigt sammen i høj hastighed, mens resten af det store hjerte står skræmmende og kun let sitrende tilbage.

– Hvis dit hjerte ser sådan ud efter en blodprop, så er der normalt ikke noget at gøre. Hjertemusklen er så at sige brændt af og kan ikke starte igen, men når vi undersøger denne specifikke gruppe patienter, kan vi ikke spore nogen lukkede kranspulsårer eller blodpropper. Og med den rette behandling og medicinering kan hjertet i deres

tilfælde komme sig helt i løbet af et par uger eller en måneds tid.

BROKEN HEART SYNDROME

Overlægen på hjerteafdelingen forklarer, at denne hjertetilstand første gang blev beskrevet af en gruppe japanske forskere, der kaldte det Takotsubo efter navnet på en japansk krukke med en snæver midje, der bruges til at fange blæksprutter. Præcis sådan så hjertets venstre kammer nemlig ud hos patienterne, mente de.

Siden er tilstanden også blevet kendt som "Broken Heart Syndrome", fordi den eneste fællesnævner, forskerne har kunnet finde hos patienterne, er, at de ganske kort tid forinden har været igennem et voldsomt tab eller et kraftigt emotionelt forløb – for eksempel meget ulykkelig kærlighed.

– Hvis hjernen er under voldsom stress, sender den tilsyneladende kraftige signaler til hjertet, der i alvorlige tilfælde kan lamme store dele af hjertemusklen, og hvis det ikke bliver behandlet, kan hjertet helt stoppe i den akutte fase. Så hvis du spørger, om man kan dø af ulykkelig kærlighed, er svaret ja, siger han.

HJERNE OG HJERTE HÆNGER SAMMEN

Forbindelsen mellem hjerte og hjerne kendes også fra mindre alvorlige sammenhænge, forklarer Henning Mølgaard.

– Hvis vi bliver lykkelige eller nervøse, har vi alle sammen oplevet at få hjertebanken, og i arbejdet med min doktordisputats viste vi blandt andet, at meget stressede menneskers hjerte banker på en anderledes måde end hos ikke-stressede. Er kroppen og sindet i balance, er der stor variation i pulsen fra slag til slag og over en dag, og der er mange forskellige melodier i rytmen, mens stressede mennesker har den samme variationsløse, lidt høje pulsrytme hele tiden. Derfor forstår han godt, hvordan hjertet som symbol på sindet, sjælen og kærligheden er opstået.

– Selv for moderne mennesker med meget høj kropsbevidsthed kan det være svært at adskille, hvad der kommer fra hjernen, og hvad der er hjertet, når det

gør ondt. Hjertet er meget tæt forbundet med hjernens følelser. Også tættere end kroppens andre organer, siger han.

HJERTET ER SVÆRT

Henning Mølgaard er også transplantationslæge. Han har oplevet, at både pårørende og modtagerne af et nyt hjerte stiller spørgsmål til, hvilken betydning det har for "selvet" at modtage eller give et hjerte.

– Når man bliver sat på ventelisten til et nyt hjerte, handler det for de fleste om sygdommen og liv eller død. Man skal kun have omkring et år tilbage at leve i, før man kan blive indstillet til transplantation, og mange er meget syge, mens de venter. Men bagefter, når man har fået det bedre, får mange overskud til også at tænke over deres nye hjerte. De er ofte dybt imponerede over, at andre mennesker har sagt ja til at give et hjerte fra måske deres elskede eller deres nærmeste familie. De er meget taknemmelige.

Overlægen forklarer, at netop hjertet også kan være svært at give væk for de pårørende.

– Vi hører om pårørende, der gerne vil give alt andet. Hornhinderne, lungerne, leveren. Men hjertet har de svært ved at give tilladelse til at transplantere. Og selvom jeg ved, at rent biologisk er hjertet ikke mere end kød og blod, ville det også være vanskeligt for mig rent følelsesmæssigt, hvis mine nære pårørendes hjerte skulle over at sidde i et andet menneske.

EN KNUGENDE FØLELSE

Når hjertet har fået en sådan særplads som rummet for følelserne i den menneskelige anatomi, kan det ifølge Henning Mølgaard også være fordi, det i bogstavelig forstand er kroppens motor.

– Du kan overleve med for eksempel en svigtende nyre i dialyse, men hvis venstre hjertekammer holder op med at pumpe, så dør du. Hjertet er utroligt centralt for kroppen, og som hjertelæge er der også noget særligt æstetisk smukt over et pumpende hjerte.

Overlægen forklarer, at man tidligere har haft tendens til at undervurdere hjertets betydning for kroppen.

– Før i tiden blev hjertet måske lidt mere opfattet som et isoleret organ, der hang og dinglede dernede i brystkassen. Men blandt andet Broken Heart Syndrome viser, at hjerne og hjerte er meget mere tæt forbundne, siger han.

Selvom kærligheden altså kan være fysisk farlig, understreger Henning Mølgaard dog, at man ikke behøver gå rundt og være bange for at blive forelsket og få sit hjerte knust.

– Sidste år havde vi syv patienter, som vi gav denne diagnose, så det er meget få, der bliver så fortvivlede, at det får hjertet til næsten at stoppe. Men at have den helt konkrete knugende følelse af at være ulykkelig, og at hjertet gør ondt, så det føles som en sten i brystkassen, er der vist desværre mange flere, der oplever. Dem ser vi bare ikke på hjerteafdelingen, siger han. ◀

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

KÆRLIGHED OG KOLLEGIEFEST

Mange møder deres ægtefælle på arbejdspladsen eller under studietiden. Det sidste gør sig gældende for Bent Stougaard Nielsen og Kirsten (Kisser) Staugaard Nielsen, der blev kærester, mens de læste henholdsvis økonomi og jura på Aarhus Universitet tilbage i 60'erne. Snart kan de fejre deres 41-års bryllupsdag. Hemmeligheden bag deres lange ægteskab er fælles interesser, betænksomhed og hjælpsomhed.

AF RIKKE CARLSEN

Hvordan blev I kærester?

Bent: Det hele startede en søndag. Den

28. april 1968. Jeg og nogle af mine studiekammerater tog ned på 4. Maj Kollegiet, hvor Kisser boede. Det var sådan en rigtig dejlig dag med solskin, så vi

kunne sidde udenfor og spille kort. En hel del af de andre kollegianere sad også ude og hyggede sig.

Vi er på besøg hos ægteparret i deres hus i Højbjerg, hvor de har boet sammen siden 1972. Stuen er fyldt med bøger, billeder af børnebørn og fotos fra gamle dage. Rundt omkring er indrettet små læsehjørner med arkitektlamper, lænestole og bløde puder. Her er plads til hygge og fordybelse. Kisser byder på brød, smør, ost og marmelade, og der er varm kaffe på kanden.

Bent: Om aftenen holdt vi en improviseret fest på et af værelserne. Vi kunne sagtens være 20 mennesker på sådan et lille værelse, det var næsten bedre, jo flere vi var.

Kisser: Ja, og så dansede vi. Jeg kan huske, at han først dansede med en anden, og jeg syntes, det var irriterende, at det ikke var mig, han dansede med.

Bent: Jeg tror ikke, at vi i løbet af dagen lagde op til noget, udover at vi kiggede lidt på hinanden. Det var først, da vi begyndte at danse sammen om af-

tenen, at vi kunne mærke, der var noget. Jeg var nok lidt genert.

Kisser: Du var den der tavse dansker. Det kunne jeg virkelig godt lide. I stedet for dem, der bare vælter komplimenter ned over en. Der var mere sådan gods i ham, plus at han var virkelig lækker (hun griner).

Bent: Vi var godt klar over, at vi ville begynde at komme sammen. Vi aftalte også, at vi skulle mødes igen, og vi så hinanden meget jævnligt fra da af.

Kisser: Ja, det gik hurtigt.

Den spontane fest på kollegiet blev starten på en forelskelse og siden et ægteskab, der har skænket parret en søn og to børnebørn.

Hvordan havde I tid til at være kærestere, mens I studerede på universitetet?

Bent: Vi kunne godt finde ud af at sidde sammen og læse – især oppe på mit kollegium i Universitetsparken. Ude på 4. Maj Kollegiet kunne det godt være lidt svært at finde ro, der var tit fest og ballade. Så Kisser kom ofte op til mig for at læse. Det kunne vi godt koncentrere os om.

Kisser: Vi var jo så tæt på eksamen begge to, så vi var nødt til at være flittige. Så det var helt sikkert et godt tidspunkt, vi fandt sammen. Når Bent sad og arbejdede, kunne jeg jo passende benytte tiden til selv at læse. Så det var helt klart godt for mig og min eksamen, at vi kunne kombinere det at være kærestere med at læse.

Bent: Når vi så havde fået lavet noget, så kunne vi også tillade os at tage i biografen, gå ud at spise eller gå over i studenterbaren, når vi var færdige. På den måde kom vi også lidt ud. Det kan tit være et problem, når man læser, at man har en trang til også at komme ud.

Kisser: Ja, det gjorde, at man ikke kørte helt sur i det. Bent har altid været rigtig god til at strukturere. Meget bedre end os andre, der let kunne komme til at lave nogle overspringshandling. Jeg var selvfølgelig blevet færdig alligevel, men jeg fik en bedre eksamen, fordi jeg lærte ham at kende. Det har ikke været "lal" det hele, men vi havde det sjovt.

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Ulluptat enihil in core sanduscime rem aut fugiatenis nusamusda volupta dit fuga. Itatur sapedip ien.

Hvad har det betydet, at I mødtes på universitetet?

Kisser: Det tror jeg aldrig, vi har tænkt over. Ikke udover, at vi var heldige, at vi var der og kunne møde hinanden.

Bent skænker endnu en kop kaffe, mens Kisser tager parrets bryllupsfoto ned fra bogreolen og viser det frem. Bent og Kisser blev gift i 1970 – året efter, de begge tog deres eksamen. Billedet bekræfter det, Kisser siger: at Bent også i sine unge dage var en "flot fyr".

Kisser: Universitetet var et fantastisk sted. Vi var begge interesserede i vores studier, og så var der utroligt mange sjove og skægge mennesker fra forskellige studieretninger, som man lærte at kende på kryds og tværs. Det var en fantastisk tid – både før og efter, vi mødte hinanden. Det var det virkelig.

Bent: Vi var ikke så mange studerende som i dag, så man mødte hinanden hele tiden på campus. Dengang var kønsfordelingen også meget skævere. Der var stor overvægt af mænd.

Kisser: Ja, det var de gode tider! (de griner)

Bent: Vi var kun mænd på mit studie,

da jeg startede. Der var ikke en eneste pige dengang. Der var i det hele taget meget få piger på universitetet, og det er jo helt anderledes nu. Derfor var der mange, som blev gift med sygeplejersker.

Nu har I været gift i snart 41 år.

Hvad er hemmeligheden bag et godt, langt ægteskab?

Kisser: Man skal vælge den rigtige (hun smiler).

Bent: Det er svært at sige. Jeg tror, det betyder meget, at selvom man har forskellige interesser og laver forskellige ting, at man har noget, der er fælles, og at man kan snakke med hinanden om de ting. Det synes jeg vi har prøvet at gøre. Vi læser begge to meget, men det er nogle ret forskellige bøger, vi læser. Så vi kan snakke om det, vi læser, på den måde har vi noget fælles.

Kisser: Ja, og så har Bent altid været meget betænksom og hjælpsom af natur. Han er også god til det der med de røde roser på mærkedagene. Jeg kan ikke klage. ♣

FOTO: SCARPIX

MIG **FRA** MIG **MIG** M

Kærlighed er et af de allervigtigste dannelsesmedier.
 Det er her, vi overskrider os selv og åbner os for den andens verden.
 Men netop det er rigtig svært for mange i dag. Ikke mindst de unge.

IG TIL MIG MIG

AF BJØRG TULINIUS

Kærligheden har selvfølgelig aldrig været helt nem.

Tænk bare på tragedien over dem alle, 1500-tallets Romeo og Julie.

Men hvor det tidligere handlede om, at to forelskede ikke kunne få hinanden på grund af slægt, kultur eller tradition, så er det ikke længere noget ydre, der i dag står i vejen for tosomheden.

Det er den enkelte. Og den svimlende frihed.

– Før var du klar over, at du nok ville finde din partner på uddannelsen, arbejdet eller nabogården. I dag har du derimod frihed til alle mulige fantasier om den perfekte partner, og på datingsiderne kan du for eksempel stille en hel masse søgekriterier op for den ideelle. Men alle de idealforestillinger og drømme kan i virkeligheden være med til at spærre for den, du reelt kan få, siger Lars Geer Hammershøj, lektor ved Institut for Pædagogik.

NY FORSTÅELSE AF DANNELSE

Lars Geer Hammershøj forsker i dannelse, og det er i det lys, han især er bekymret for, hvordan de unge kommer til at bakse med kærligheden. De unges forældre har selvfølgelig også haft problemer, og en skilsmisseprocent på over 40 taler sit eget sprog. Men mange unge har endnu sværere ved at give sig hen og overskride sig selv, end andre generationer har haft. Og det er det, der

optager Lars Geer Hammershøj. For det handler for ham at se om, at vi har fået en ny forståelse af, hvad det vil sige at blive og være et dannet menneske.

– Når jeg taler om dannelse, taler jeg i virkeligheden om at kunne overskride sig selv, forklarer Lars Geer Hammershøj.

– Dannelse handler om at kunne hæve sig ud af sig selv og se verden fra et andet perspektiv for på den måde at nå frem til et mere reflekteret og modent selv. Tidligere vidste folk godt, hvilken vej de skulle gå for at overskride sig selv og dermed blive dannede. Det gør vi ikke i dag, for nu er vejen op til den enkelte, og der er heller ikke et veldefineret mål længere.

FRA MENNESKE TIL MIG

Lars Geer Hammershøj fremhæver især de tyske tænkere Hegel og Humboldt, når han skal forklare det klassiske syn på dannelse.

Hos begge var tanken, at det enkelte

individ skulle finde frem til, eller realisere, det almentmenneskelige for på den måde at blive et frit menneske, eller som han også kalder det, et menneske med stort M.

Transformationen – eller dannelsen – skete med fastlagte og velkendte trin på vejen som for eksempel landsbyen, skolen, familien og arbejdet. Det var her, den enkelte lærte at overskride sig selv og se verden i et nyt og større perspektiv. Forbillederne for dannelsesrejsen var de gamle grækere, der blev opfattet som dem, der havde skabt den mest efterlignelsesværdige kultur.

– I dag er vi derimod sat fri af de traditionelle fællesskaber, som man havde før, og vi har heller ikke deciderede forbilleder længere. Men allervigtigst: Vi har heller ikke længere en idé om, at det først er som ung eller voksen, at man er myndig og fri til at danne sig, som man ellers tænkte tidligere, pointerer Lars Geer Hammershøj.

FOTO: NANNA KREUTZMANN

FØR VAR DU KLAR OVER, AT DU NOK VILLE FINDE DIN PARTNER PÅ UDDANNELSEN, ARBEJDET ELLER NABOGÅRDEN. I DAG HAR DU DERIMOD FRIHED TIL ALLE MULIGE FANTASIER OM DEN PERFEKTE PARTNER.

LEKTOR VED INSTITUT FOR PÆDAGOGIK LARS GEER HAMMERSHØJ

FOTO: NANNA KREUTZMANN

– VI KRÆVER SÅ MEGET AF DE UNGE I DAG UDEN HELT KONKRET AT FORTÆLLE DEM, HVAD DET ER, VI KRÆVER.

➤

Hans eksempel vækker garanteret genkendelse hos de fleste forældre:

– Tænk bare på den måde, vi opdrager vores børn på. Vi ser dem i høj grad som frie og selvbestemmende individer helt fra fødslen, og derfor forhandler vi med dem om stort set alt. På den måde behandler vi i virkeligheden barnet, som om det allerede er et frit og myndigt individ parat til dannelse, siger Lars Geer Hammershøj.

SELVDANNELSENS SKYGGESIDER

Meget er på den måde op til den enkelte, og derfor taler vi også i dag i højere grad om selvdannelse end om dannelse.

– Og det er her, problemerne begynder. For unge i dag efterspørger faktisk forbilleder og vil meget gerne have bud på, hvad der er vigtigt at forholde sig til i hele den her kaotiske verden, lyder det fra dannelsesforskeren.

– I stedet har vi allerede sat dem fri til selv at træffe valg – uden et egentligt grundlag – helt fra de var små. For mange går det godt, men for en vok-

sende del af de unge giver det problemer, siger han.

Lars Geer Hammershøj nævner blandt andet de mange spiseforstyrrelser og depressioner blandt nutidens unge som selvdannelsens skyggesider. Og han frygter, at denne gruppe vil vokse.

– Vi kræver så meget af de unge i dag uden helt konkret at fortælle dem, hvad det er, vi kræver. Det giver jo kun mening at tale om dannelse, hvis der er et ideal, vi arbejder hen imod – en idé om, at vi kan vinde en bedre personlighed. Blandt andet ved at åbne op over for den anden og de andre og på den måde overskride os selv ved at blive en del af noget større. Det større må de så selv finde frem til og vælge ud – og det er altså en kæmpe opgave, som nogle knækker nakken på, siger han.

SMAG OG STIL

Nu skal det ikke lyde som én stor klagesang, for langt de fleste unge klarer sig fint i deres frisatte liv. Og finder endda ud af det med kærligheden. Men Lars Geer Hammershøj ønsker bare at gøre os opmærksomme på, at frisættelsen har en pris, og for nogle er den meget høj.

– Flertallet klarer sig glimrende. Men vi ser desværre flere og flere, der får problemer i form af sygdomme med selvet, fordi de ganske enkelt er overloadede med krav til den her selvdannelse, siger han.

Han har dog et bud på, hvordan vi kan ruste de unge bedre til at klare sig i selvdannelsens tidsalder, og det går ud på at lære dem at danne smag.

– Smagsdannelsen har aldrig været vigtigere end i dag, hvor vi ikke har de almengyldige idealer længere. Det er vigtigt, at den unge kan vurdere, om det er alle steder, hvor man overskrider sig selv og bliver en del af noget større, der er gode for dannelsen – for eksempel at kunne vurdere, om rockerfællesskabet er et sted, man kan danne sig eller ej, forklarer Lars Geer Hammershøj.

Måden, vi lærer de unge at udvikle evnen til at navigere i forhold til det sociale, handler især om, at forældre og lærere agerer vejledere i ordets egentlige betydning.

– Vi må tage opgaven på os som "erfarne opdagelsesrejsende" og sende de unge ud i en masse forskellige sammenhænge, hvor de er nødt til at forlade deres egen livsverden og prøve at se tingene fra et nyt og større perspektiv. På den måde kan vi håbe på at hjælpe dem med den selvdannelse, der meget gerne skulle lykkes, så den unge også er klar til mødet med den anden og den fantastiske verden, som kærligheden er en indgang til, siger Lars Geer Hammershøj.

Og så tilføjer han:

– Måske er det så alligevel ham fra nabogården, der bliver den heldige. ◀

DER VAR ENGANG...

KÆRLIGHED PÅ campus

Studererkærlighed anno 1942

De studerende på Aarhus Universitet havde lov til at modtage damebesøg på kollegieværelserne inden for passende tid. På billedet får stud.jur. Bent Wolffhechel Andersen besøg af sin kæreste, frk. Inger Lützen, der tager forskud på hustruplignerne med isyning af knapper. Billedet er bragt i Billed-Bladet 1942 som led i en længere reportage fra Aarhus Universitet. Foto: A.E. Andersen. Billedet er udlånt af Universitetshistorisk Udvalg.

Budget: 23/7 - 56

Indtægt:	
Flustår (2, 50 kr i timen)	6000 kr
skand (200 kr. mdl.)	2400 kr
Talt pr. år	8400 kr
Udgifter:	
Flustår (100 kr. mdl.)	1200 kr
Skatter: Platskat	735 -
Fælleskommunalskat	100 -
Kommunalskat	840 -
Forsikring og rygikasse	185 -
Flustår	
Flustoldning m. m. (in 320 kr mdl.)	3838 -
Personl. udg.	840 -
Opfyrding el. "Kæser" "	672 -
Talt pr. år	8400 -

Kvinden tjente mest

Økonomien i et studenterægteskab anno 1956. Helene Algreen-Petersen, der har et arbejde, bidrager med 6.000 kroner om året, stud.theol. Jørgen Algreen-Petersen bidrager med 2.400 kr om året. Parret blev forlovet i 1955, og Jørgen Algreen-Petersen blev færdig som teolog i 1958, halvandet år efter brylluppet. Han blev senere provst i Tønder. Billedet er udlånt af Universitetshistorisk Udvalg.

JEG KLIKKER PÅ DIG

Sociale netværk som Facebook ændrer på, hvor privatlivets grænser går. Det udfordrer vores trang til at kigge hinanden i kortene. Men det får ikke flere af os til at blive stalkere.

AF ASTRID HELLERUP MADSEN

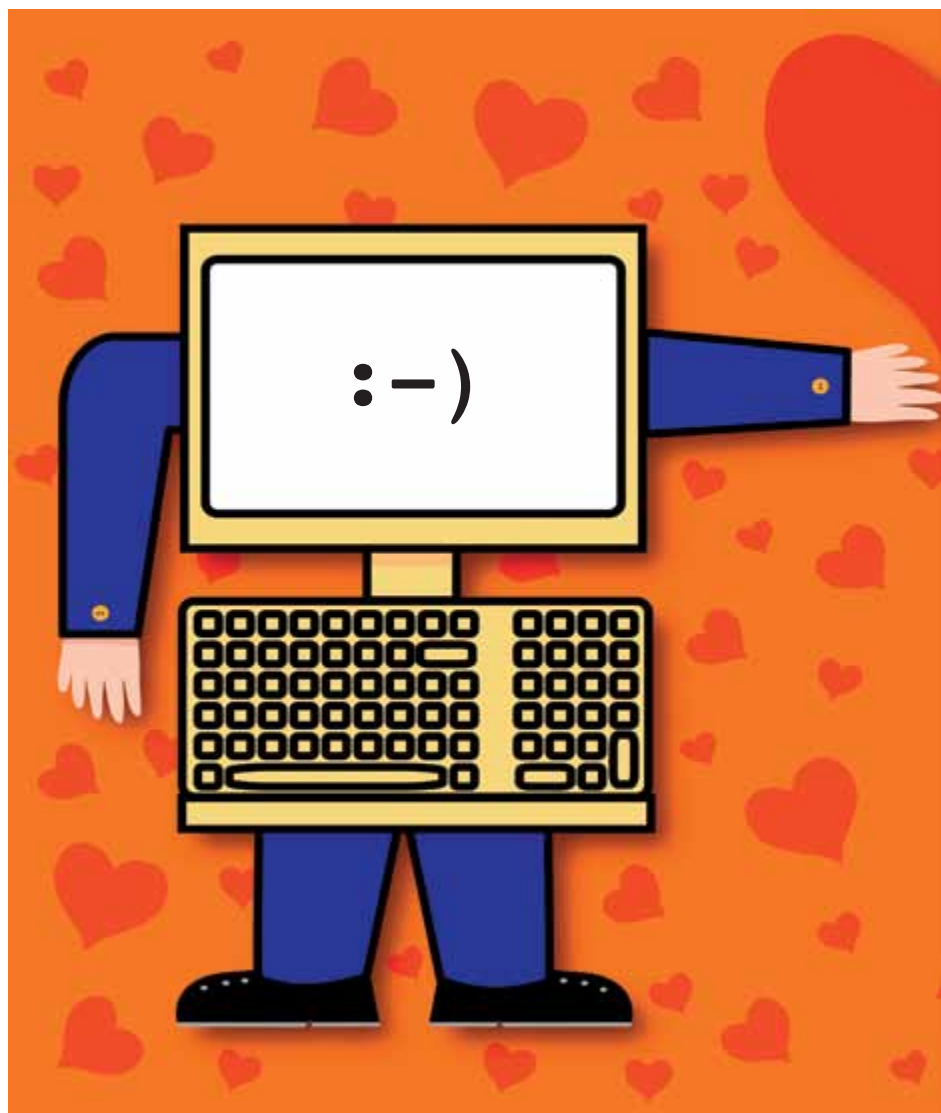
En travl eftermiddag efter en lang arbejdsdag. Indkøb til aftensmaden skal overstås i en fart. Midt i shoppemylderet er et kendt ansigt. Man smiler og siger hej i forbifarten. Først for sent kommer erkendelsen: det var ikke en personlig ven, men en politiker, en tv-vært eller en skuespiller.

Alle mennesker oplever korte øjeblikke med manglende realitetssans, som det hedder på psykologsprog.

– Jeg oplevede noget lignende forleden med skuespilleren Colin Firth. Jeg så en film med ham og tog mig selv i at tænke, at han er jo næsten en af mine venner, siger psykolog og ekstern lektor på Aarhus Universitet, Asger Neumann. Han forklarer det med, at vi efterhånden ser kendte mennesker i så mange almindelige livssituationer fra for eksempel reality-tv, at vi kan komme til at få fornemmelsen af et følelsesmæssigt bånd til vedkommende.

FORELSKELSE GONE BAD

Det er et ganske ufarligt udtryk for en helt mild grad af stalking. Stalking er en

usund besættelse af et andet menneske, en forelskelse *gone bad*, så at sige. Så for at forstå det må vi tilbage til det grundlæggende: kærligheden.

– Ganske kort er kærlighed et forhold, der er præget af gensidighed. Det er ikke en følelse, men et bånd mellem mennesker. Båndet er så betydningsfyldt, at det kan afstedkomme alle mulige emotioner. Den kone, jeg har, som jeg elsker, kan i den grad gøre mig vred eller ked af det, som ingen andre kan, siger Asger Neumann.

Og fordi et kærlighedsforhold er noget af det mest dynamiske og dramatiske forhold i livet, kan det udvikle sig i forkerte retninger.

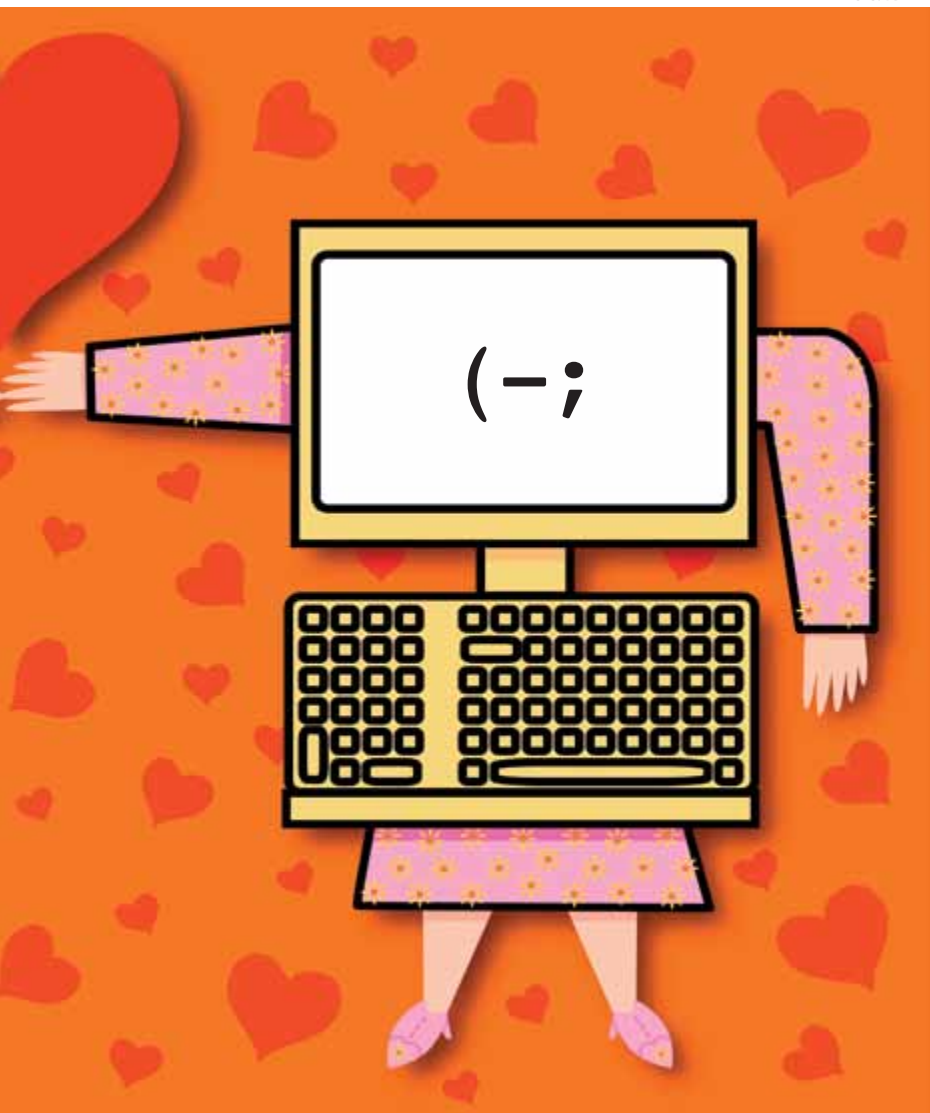
– I en besættelse er man i en vis forstand forelsket, men man er forelsket i billedet af den anden, i den måde, man forestiller sig, den anden er på. Stalking er et udtryk for en umodenhed i personligheden. En umoden tilknytningsproces, der bygger på en fantasi om en relation, uddyber Asger Neumann.

DET NYSGERRIGE MENNESKE

Et sted, hvor det er blevet nemmere at få viden om andre mennesker, er på de sociale medier som Facebook og Twitter. Flere og flere danskere får en profil på Facebook. Tal fra Danmarks Statistik viser, at i 2009 var 42 procent af befolkningen mellem 16 og 74 år brugere af en

FOTO: SCANPIX

social netværkstjeneste. Tallet svarer til hver anden internetbruger i Danmark. Den store brugerskare har gjort noget ved vores forhold til andres privatliv. Det mener Jesper Tække, lektor i medievidenskab med mediesociografi som forskningsområde.

– Vi synes, det er så interessant at se, hvad det er, de andre laver. Før var det tvingende nødvendigt at holde sig opdateret i sine sociale kredse: hvem er syge, hvem har giftefærdige unge og så videre, siger han.

Det er altså et grundlæggende vilkår, at mennesker er nysgerrige i hinandens liv, fordi vi som sociale væsner har behov for at forholde os til andre. Men hvad

der startede som et overlevelsesinstinkt, kan gennem de sociale medier udvikle sig til en usund besættelse. Ting, der tidligere var private, er efterhånden offentligt tilgængelige oplysninger, fordi folk selv lægger det ud på deres profiler.

– Når jeg præsenterer mig selv for nogen, vil de hurtigt kunne tjekke op på, om jeg er gift eller har børn, og hvad mine interesser er. Så selv om folk bliver bedre til at værne om deres privatliv på nettet, er alle grænser sparket væk. Hvis man ikke tænker sig om, har andre mulighed for at undersøge ens person og den måde, hvorpå man fremstiller sig på nettet, forklarer Jesper Tække.

Og nysgerrigheden ved at tjekke ven-

ners ferie billeder ud på Facebook eller at tjekke, om ens nye kollegaer står rubriceret som "single" eller "i et forhold", kan blive for meget for nogle mennesker.

– For nogle er det bare underholdning. For andre er det en tidskrævende hobby. Andre igen kan i sygelig grad blive optaget af at tjekke andre mennesker ud på nettet. Det er den tendens, der kan leves ud i stalking, uddyber han.

FARLIGE FORBINDELSER?

Ifølge psykolog Asger Neumann skelner man mellem betinget og ubetinget kærlighed.

– Elskes jeg for den, jeg er? Eller elskes jeg på grund af mine kvaliteter? Gennem de sociale medier har vi fået mulighed for at vurdere hinandens brugsværdi. På Facebook er det den betingede kærlighed, der dyrkes, siger han.

Og ud fra det er det muligt at blive forelsket i en profil på nettet. Altså i en fremstilling af et andet menneske i stedet for i mennesket selv.

– Sociale medier åbner rig mulighed for, at folk kan skabe fantasier om andre, udvikle fascination af andre eller overtage andres identitet.

Men Asger Neumann mener ikke, at sociale medier og stalking hænger direkte sammen. Som eksempel bruger han flippermaskinen. Da den kom frem, snakkede folk om, hvor farlig den var, fordi unge blev afhængige af at spille på den. Men det var ikke maskinen, der var farlig. Det farlige var de unge mennesker, der manglede indhold i deres liv og derfor udviklede afhængighedsforhold.

– Det er ikke usundt, at vi er interesserede i hinandens liv. Og selv om netværk som Facebook giver os mere viden om hinanden, har stalking ikke noget med selve det sociale medie at gøre. Det er sårbare personligheder, der stalker. De ville gøre det alligevel, mener han. ◀

AF SANNE HYLDGAARD

Musik og kærlighed har alle dage gået hånd i hånd, og det er ikke overraskende, når en sang handler om kærlighed. Men hvorfor kan det blive ved med at være interessant at høre?

– En af forklaringerne er helt klart traditionen, siger Hans Hauge, der er lektor i nordisk sprog og litteratur ved Aarhus Universitet.

Han siger, at de første lyriske digte også var kærlighedsdigte, hvor et jeg talte til et du.

– Og især senere i renæssancen var digte private breve til udkårne. Det gav et kig ind i privatlivet og intimsfæren. Det er stadig det, vi oplever, når vi hører en sangtekst. Vi kan jo aldrig nogen sinde være det jeg eller du, der tales om, men vi kan forestille os, at vi er det, eller vi kan længes efter at blive det.

Lyrikken har siden hen assisteret musikken flittigt i budskabet om kærlighed, og selv da moderne lyrik forlader emnet, fortsætter populærmusikken med at producere den ene kærlighedssang efter den anden.

– Kærlighedens sprog er poesiens sprog. Forstået på den måde, at hele vo-

FOTO: SØREN KJELDGAARD

KÆRLIGHEDENS SPROG ER POESIENS SPROG. FORSTÅET PÅ DEN MÅDE, AT HELE VORES SPROG OM KÆRLIGHED HAR VI MEST AF ALT FRA LYRIKKEN.

LEKTOR I NORDISK SPROG OG LITTERATUR, HANS HAUGE

res sprog om kærlighed har vi mest af alt fra lyrikken, siger Hans Hauge.

Det er her, traditionen kommer ind i billedet.

– Selvom kærlighed faktisk har forandret sig utrolig meget, har vi vores måde at beskrive den på helt fra tidernes morgen. Når vi læser et gammelt kærlighedsdigt i dag, tænker vi, at det er den samme slags kærlighed som nu, det drejer sig om. Men det er det jo ikke. Det er med til at fastholde en illusion om, at kærligheden er ens for alle og opnåelig for alle.

FØLELSER AKTIVERES AF MUSIKKEN

Det er ikke kun teksten, der kan henlede vores tanker på kærlighed og forelskelse. Det er også selve musikken.

– Når vi hører et stykke musik, aktiverer det nogle bestemte centre i hjernen. Det kan man tydeligt se på de målinger, vi har foretaget i en række forsøg, forklarer Peter Vuust, der er professor

ved Det Jyske Musikkonservatorium og lektor i kognitiv neurovidenskab på Danmarks Grundforskningsfonds Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab (CFIN) ved Aarhus Universitetshospital.

Peter Vuust har forsket i, hvordan toner og rytmer kan aktivere bestemte centre i hjernen og dermed bestemte følelser. Vi kan altså opleve følelsen af melankoli og forelskelse gennem forskellige toner.

– Det er meget sjovt, at digte har en meget lille læserskare, og instrumental musik har en meget lille lytterskare, men når man slår tekst og musik sammen, udvides antallet af lyttere helt vildt. Det er fordi, der er flere nydelser i spil på en gang, siger Peter Vuust.

KÆRLIGHED ER VORES TIDS RELIGION

Men hvorfor så al den kærlighed i teksterne?

– Kærlighed er i dag vores religion, påstår Hans Hauge.

Rytmen og tonerne i musikken taler til vores følelser, mens teksten sørger for at forbinde os i traditionen. Og så er kærlighed måske vores tids største religion. Sådan siger to forskere fra Aarhus Universitet om kærlighed i musikken.

ALL YOU
NEED IS LOVE

Den holdning deler han med den tyske sociolog og samfundsforsker Ulrich Bech, der har skrevet bogen *Das ganz normale Chaos der Liebe* sammen med sin kone Elisabeth Beck-Gernsheim, hvori de betegner kærligheden som en religion, der er stærkere end alle andre.

– Denne religion kan vi ikke frasige os, for det er svært at være nægter af den, og den er så stærk, at forældre lader sig skille og flytter langt væk fra deres børn i håbet om at finde kærligheden igen og igen, også selvom det måske er utopi, forklarer Hans Hauge.

I dag er kærligheden måske det eneste, vi alle sammen tror på. Og derfor er det ifølge Hans Hauge også en af årsagerne til, at den fortsat er så vægtigt et tema i sangtekster.

Dog er det langt fra alle, teksterne har lige stor betydning for, mener Peter Vuust.

– Personligt lytter jeg stort set aldrig til teksten. Selvfølgelig kan man godt høre, om det passer nogenlunde sammen, men det er ikke det, jeg rigtig tænker over.

Sådan er der mange, der har det – ikke kun musikere.

– Det er meget individuelt, om man

lytter til teksten eller ej, siger Peter Vuust.

MAGESØGNING

Det med musikken og traditionen kommer også til udtryk i andre aspekter.

– Sang og musik er med til at forene os, for eksempel når vi går i kirke. Hvis ikke der var salmesange, blev vi ikke forenede i samme grad, når vi sad i kirken, siger Peter Vuust.

Begge forskere peger også på, at musik er kraftigt tilstedeværende i mange situationer, hvor vi søger en partner. For eksempel på diskoteker.

– Vi kender jo alle sammen begrebet "vores sang", siger Hans Hauge.

Peter Vuust forklarer også, at det kun er en enkelt slags papegøje, der interesserer sig for musik, ellers er der ikke nogen andre dyrearter, der gør. Derfor er der også nogle teoretikere, der mener, at musikken opstod samtidig med sproget.

Fra de første sangtekster til dem, der er at

finde i dag, er der meget, der har ændret sig. Det er svært at forestille sig Anna Davids "Fuck dig" blive sunget for bare 100 år siden.

– Men budskabet er i bund og grund det samme i alle tekster. Selv når det handler om ulykkelig kærlighed, er der jo stadig gemt et håb i teksterne om at finde kærligheden på ny, siger Hans Hauge. ◀

ØKONOMENS VEJE TIL

Høje lønninger øger værdien af et ægteskab. Det varer længere, og risikoen for skilsmisse er mindre, fastslår professor Michael Svarer. Som økonom har han sat ægteskab og skilsmisse på matematisk formel.

AF HELGE HOLLESEN

Læsere af dette alumnemagasin hører højst sandsynligt til en privilegeret gruppe på det danske ægteskabsmarked. Tørre tal viser nemlig, at forhold, hvor begge parter har en høj uddannelse, også varer længst.

Sandsynligvis fordi, akademikere og andre, der har investeret i en lang uddannelse, gifter sig senere end flertallet af danskere. Set over tid ender de faktisk med at være den "mest gifte" gruppe danskere, siger økonom professor Michael Svarer fra Aarhus Universitet. Han har i en årrække brugt økonomiske modeller til at studere familieøkonomi og ægteskabsmarkedet.

Med økonomens briller handler partervalget om at maksimere produktionen i en husholdning. Hvilken partnerkombination giver mest, når det handler om mad, sex, søvn, børn, fritid og andre af livets goder?

SØGEFRIKTION

Tilsyneladende finder rigtig mange svaret på det spørgsmål ved at gifte sig

med en med samme uddannelse. For eksempel er der fire gange større sandsynlighed for, at en læge er gift med en læge end med nogen som helst anden. Og folkeskolelærere er endnu gladere for hinanden. Sandsynligheden for, at en skolelærer har fundet sammen med en anden skolelærer, er syv gange større end muligheden for, at hun har giftet sig med en fra en anden erhvervsgruppe. Mønstret gentager sig for en lang række faggrupper.

– Mange møder hinanden, hvor de studerer. Universiteter og andre uddannelsesinstitutioner virker som et ægteskabsmarked, fordi søgefriktionen er lav, lyder Michael Svarers forklaring med et udtryk hentet fra arbejdsmarkedsøkonomien. Han har kortlagt danskernes partervalg sammen med professor Helene Skyt Nielsen.

Næsten 40 procent af danske ægteskaber bliver opløst på et tidspunkt. Når højtuddannede så alligevel klarer sig bedre i forhold til at være gift, finder han forklaringen i de høje indtægter, der følger med høj uddannelse.

– De husstande er mere stabile og

FOTOS: ISTOCKPHOTO

DET GODE FORHOLD

uden de pengeproblemer, der ofte fører til krise og skilsmisse. Flere undersøgelser viser også, at mandens indkomst har en positiv effekt på ægteskabet, efterhånden som den stiger. Omvendt trues et forhold, hvis kvindens løn stiger i forhold til ægtemandens, forklarer Michael Svarer.

GODE FORHOLD INVESTERER I BØRN

Ligesom høje indkomsters positive effekt på ægteskabsligningen (se illustration) tæller børn også på plussiden. Økonomerne kalder dem en investering i ægteskabsspecifik kapital. De øger

simpelthen værdien af et forhold og bidrager til, at det holder længere.

Michael Svarer har sammen med økonomen Mette Verner tidligere søgt at bevise, at det ikke er tilfældigt, hvem der får børn ud fra den måske oplagte hypotese, at man ikke forplanter sig i et forhold, som man tror snart er forbi. Derfor må det være gode forhold, der vælger at få børn. Undersøgelsen viste da også, at ægteskaber uden børn ikke er så holdbare.

– Men det er ikke børn i sig selv, der stabiliserer et ægteskab. Stabiliteten kommer, fordi der er tale om gode for-

hold. Det er måske en selvfølge, men den er altså også bevist, siger Michael Svarer, der også har fundet ud af, at det faktisk øger værdien i et forhold at bo sammen før et giftermål. I hvert fald i Danmark, hvor næsten 80 procent har delt adresse, inden de får papir på deres forhold.

– De første syv år efter, at samboende er blevet gift, har de i forhold til andre mindre risiko for at blive skilt. Men så forsvinder effekten af den papirløse tid sammen. ◀

ÆGTESKABETS VÆRDI

Folk gifter sig for at få et eller andet ud af det. Og så længe værdien overstiger alternativet, fortsætter forholdet.

$$V_t(x_{kt}, x_{mt}, k_t, \theta_t) \geq A_{k,t}(x_{kt}) + A_{m,t}(x_{mt}) - C_t.$$

Værdien af ægteskabet er opgjort på venstre side af ulighedstegnet.

De to x 'er er henholdsvis kvindens og mandens karakteristika på tidspunktet t .

k er den ægteskabsspecifikke kapital som f.eks. børn og bolig.

θ_t angiver matchkvaliteten, som er det, der ikke kan observeres i data, såsom kærlighed, mandens drikkevaner, kvindens tendenser til voldelig adfærd osv.

På den anden side af ulighedstegnet opgøres værdien af at forlade forholdet.

A angiver de to parter alternative muligheder og afhænger ligeledes af deres respektive karakteristika.

C_t er omkostningerne ved skilsmisse såsom advokathonorarer, underholdsbidrag og børnepenge.

Den sekskantede ramme måler hele 314 m² og er ekstremt let og stærk.

FOTOS: MARTIN DAM KRISTENSEN

FRA VAND TIL GULD – ET EVENTYR

Lyden af en helikopter slår mellem de gule mure. Gården ved Søauditorierne danner denne aften rammen om et spektakulært syn: en kæmpe sekskantet ramme hænger i en kran højt over bygningerne, mens helikopterlyd strømmer ud af højtalerne. Scenen er sat til foredraget "Flyvetur over og under jorden – efter vand og guld".

Kurt Sørensen, geofysiker og professor ved Geologisk Institut, står bag en opfindelse, som er blevet en rigtig god forretning. Historien starter med drikkevand. Indtil midten af 1980'erne var rent vand en ressource, vi tog for givet, men fundet af nitrat i vandet krævede en nøjere kortlægning af grundvandet. Kurt Sørensen og hans kollegaer gik i gang med at udvikle nye geofysiske metoder, der kunne virke fra jordoverfladen.

DRØMMEN OM AT FLYVE

De første målinger blev foretaget med udstyr, der blev lagt på eller slæbt hen over jorden. Men målingerne gik langsomt. Kurt Sørensen begyndte at overveje, om man ikke kunne komme op at flyve, og i 1999 startede udviklingen af en ny luftbåren kortlægningsmetode. Metoden kaldes SkyTEM – Sky, fordi det foregår fra luften, og TEM står for Transient-Elektromagnetisk Metode. Den kan scanne de øverste 200-300 meter af

jordlagene og kortlægge områderne med grundvand. Men der var langt fra idé, til udstyret var i luften og virkede.

En af udfordringerne var at udvikle en ramme, som måleinstrumenterne kunne sidde fast på. Rammen skulle være stærk, den måtte ikke veje for meget, og den måtte ikke være elektrisk ledende, da det ville kunne give fejl i målingerne. Løsningen blev en ramme af rundstokke af træ, forstærket med kevlar, og bukkede elektriskerrør.

NUTIDENS GULDGRAVERE

I 2002 kortlagde Kurt Sørensen første gang med SkyTEM, og så begyndte eventyret for alvor at rulle. I 2004 blev firmaet SkyTEM ApS grundlagt. Det har hovedsæde i Beder lidt uden for Aarhus og beskæftiger i dag 22 medarbejdere. Også udlandet har fået øje på SkyTEM – de danske geofysikere har kortlagt grundvand i så fjerne egne som Australien og på Galapagos-øerne.

SkyTEM foretager også andre geofysiske målinger, f.eks. af mineraler, som indeholder guld og diamanter, samt olie og gas. Hvad der startede som en idé hos en geofysiker på Aarhus Universitet, har dermed udviklet sig til en lukrativ forretning. Kurt Sørensen og hans kolleger står dermed bag en dansk succeshistorie, der kan måle sig med selv de bedste eventyr. **L**

FAKTA

SkyTEM fungerer ved, at kraftig strøm sendes gennem en stor spole – rammen, der hænger under helikopteren. Det skaber et magnetfelt, som i undergrunden skaber en strøm. Når strømmen i spolen slukkes, forsvinder magnetfeltet. Men den elektriske strøm i undergrunden vil kortvarigt kunne måles. Er ledningsevnen i undergrunden god, vil strømmen kunne måles i længere tid, end hvis ledningsevnen er dårlig. Sand og grus leder strømmen dårligere end f.eks. ler, og dermed kan man se, hvad undergrunden består af.

PRIS FOR AT FREMME HVERDAGENS TEKNOLOGI

FOTO: LARS KRUSE/AU-FOTO

Professor Christian Søndergaard Jensen har modtaget Villum Kann Rasmussens Årslegat på 2.500.000 kroner til teknisk og naturvidenskabelig forskning.

Professor Christian Søndergaard Jensen fra Datalogisk Institut på Aarhus Universitet står bag nyskabende forskning inden for databasemanagement og dataintensive systemer. Han er førende inden for effektiv lagring og søgning i relation til data, hvor position og tid indgår. Det har han nu modtaget Villum Kann Rasmussens Årslegat for.

Dataene bruges blandt andet i road-pricing, lokationsbaserede services og i intelligente transportsystemer som for eksempel GPS.

– Over de senere år har vi fået en helt ny infrastruktur i form af smartphones, bærbare computere og GPS'er, der i stigende grad konstant er forbundet til internettet. Vi har dem med os, når

vi er på farten, og således kan man positionere alt og alle. Det betyder, at internettet er på vej til at få en geografisk dimension, og det giver endnu flere teknologiske muligheder, siger Christian Søndergaard Jensen.

Villum Kann Rasmussens Årslegat til Teknisk og Naturvidenskabelig Forskning tildeles hvert år en dansk forsker som en anerkendelse for en særlig værdifuld forskningsindsats.

FORSKNING TIL SAMFUNDSNYTTE

47-årige Christian Søndergaard Jensens forskning omfatter videreudvikling af de programmer, der anvendes til søgning i databaser. Han har medvirket i udvikling af nye metoder til indeksering af data,

så avancerede søgninger kan udføres mere effektivt.

Samtidig er forskningen oftest rettet mod brugerne.

– Brugere påvirker hele tiden den teknologiske udvikling. De søger på bestemte ord og steder, benytter bestemte ruter og giver på den måde feedback, så vi kan forbedre systemerne. Så jo flere brugere der er, jo bedre bliver systemerne. Det er en del af mit primære forskningsområde at se på meget store mængder af data, der forandres hurtigt både i tid og sted, siger Christian Søndergaard Jensen og lover, at der kommer til at ske meget mere på den front i de kommende år. ◀

AU-HIH ALUMNI INVITERER TIDLIGERE STUDERENDE TIL ARRANGEMENT DEN 11. APRIL

AU-HIH's alumneforening inviterer alle tidligere studerende på AU-HIH til arrangement den 11. april 2011 kl. 16.30-20.00. Arrangementet starter med alumnehygge og lidt mad og drikke, hvorefter økonom Torben M. Andersen vil holde oplæg om Danmarks samfundsøkonomiske udfordringer. Læs mere om arrangementet og gratis tilmelding under gruppen "AU-HIH Alumni" på LinkedIn.

AU-HIH Alumni - netværk og faglige samt sociale arrangementer

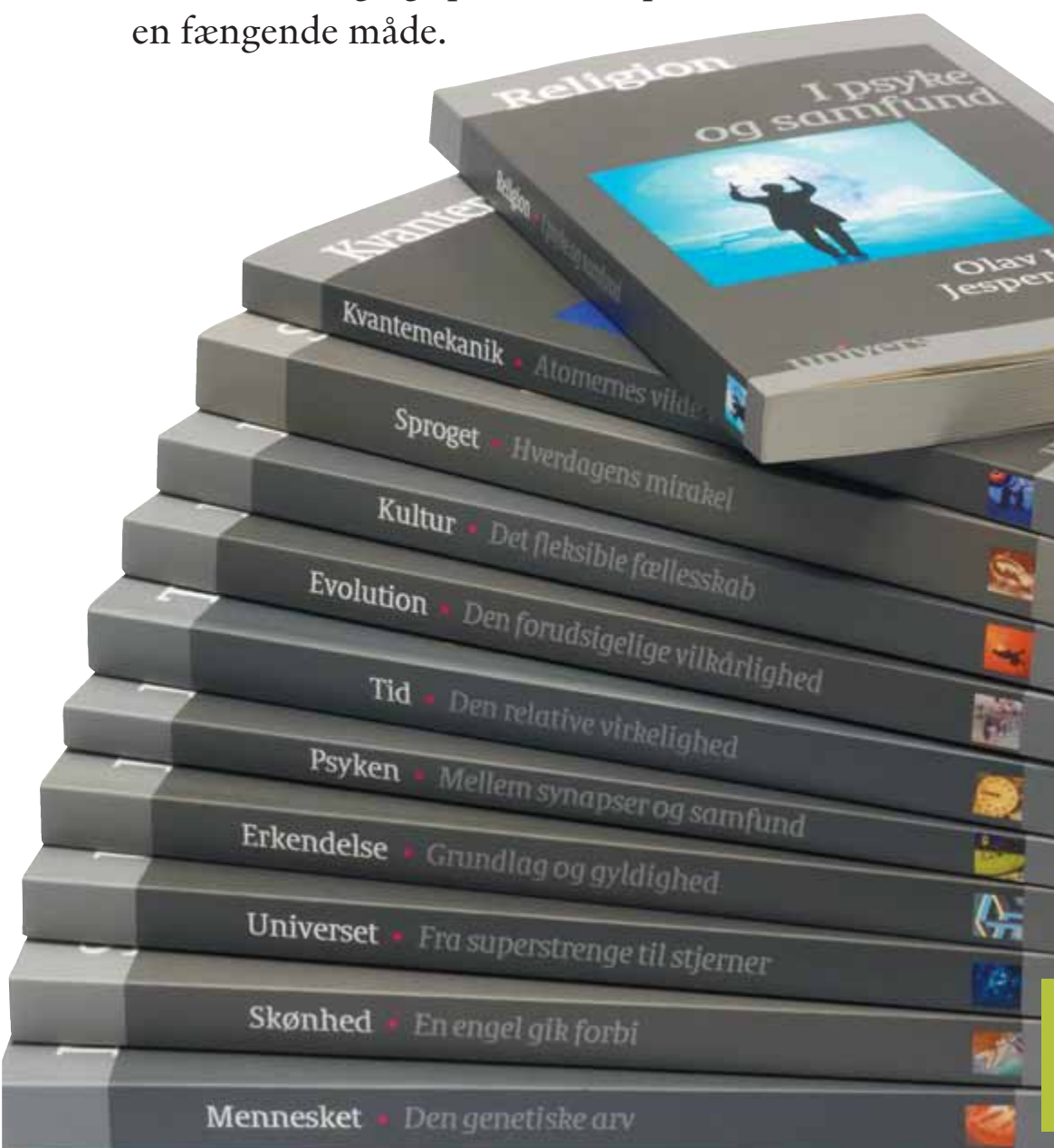
Efter at have eksisteret i knap halvandet år tæller AU-HIH Alumni, foreningen for tidligere studerende på Aarhus Universitet, Handels- og IngeniørHøjskolen, nu over 440 medlemmer. AU-HIH Alumni giver alumner mulighed for at bevare kontakten, og samtidig inviterer AU-HIH Alumni jævnligt til arrangementer af både faglig og social karakter.

Bliv en del af AU-HIH Alumni

Er du tidligere studerende på AU-HIH og endnu ikke medlem af alumnenetværket, kan du finde os på LinkedIn under gruppen "AU-HIH Alumni". Du kan også læse mere om AU-HIH Alumni på www.hih.au.dk under "tidligere studerende".

Det uendelige, det mikroskopiske, det abstrakte gjort forståeligt ...

I UNIVERS-serien skriver danske forskere om tilværelsens store emner og verdens grundelementer. Med serien bygges der bro mellem forskningsmiljø og offentlighed, og målet er at formidle frontforskning og specialviden på en fængende måde.

Pressen skrev

OM PSYKEN

”En lærd og velskrevet bog om et stort og komplekst emne, der gør op med vaneforestillinger om den menneskelige psyke”

Bo Mohl | Politiken

OM UNIVERSET

”Bedste bog på markedet her og nu om Universet”

Jens Ramskov | Ingeniøren

OM MENNESKET

”... dybt fascinerende”

www.modspil.dk | Carsten Agger

OM RELIGION

”... en sand fornøjelse at læse, for den, der elsker at fordybe sig i tilværelsens store emner”

Ellen Lind Jensen | Lektorudtalelse

OM SPROGET

”... en hel glarmesterbutik af indsigt i det forunderlige fænomen, der adskiller mennesker fra dyrene”

Stig Olesen | Morgenavisen Jyllands-Posten

UNIVERS-serien
udgives med støtte fra
Bikubenfonden

Aarhus Universitetsforlag
Århus · Langelandsgade 177 · 8200 Århus N
København · Tuborgvej 164 · 2400 København NV

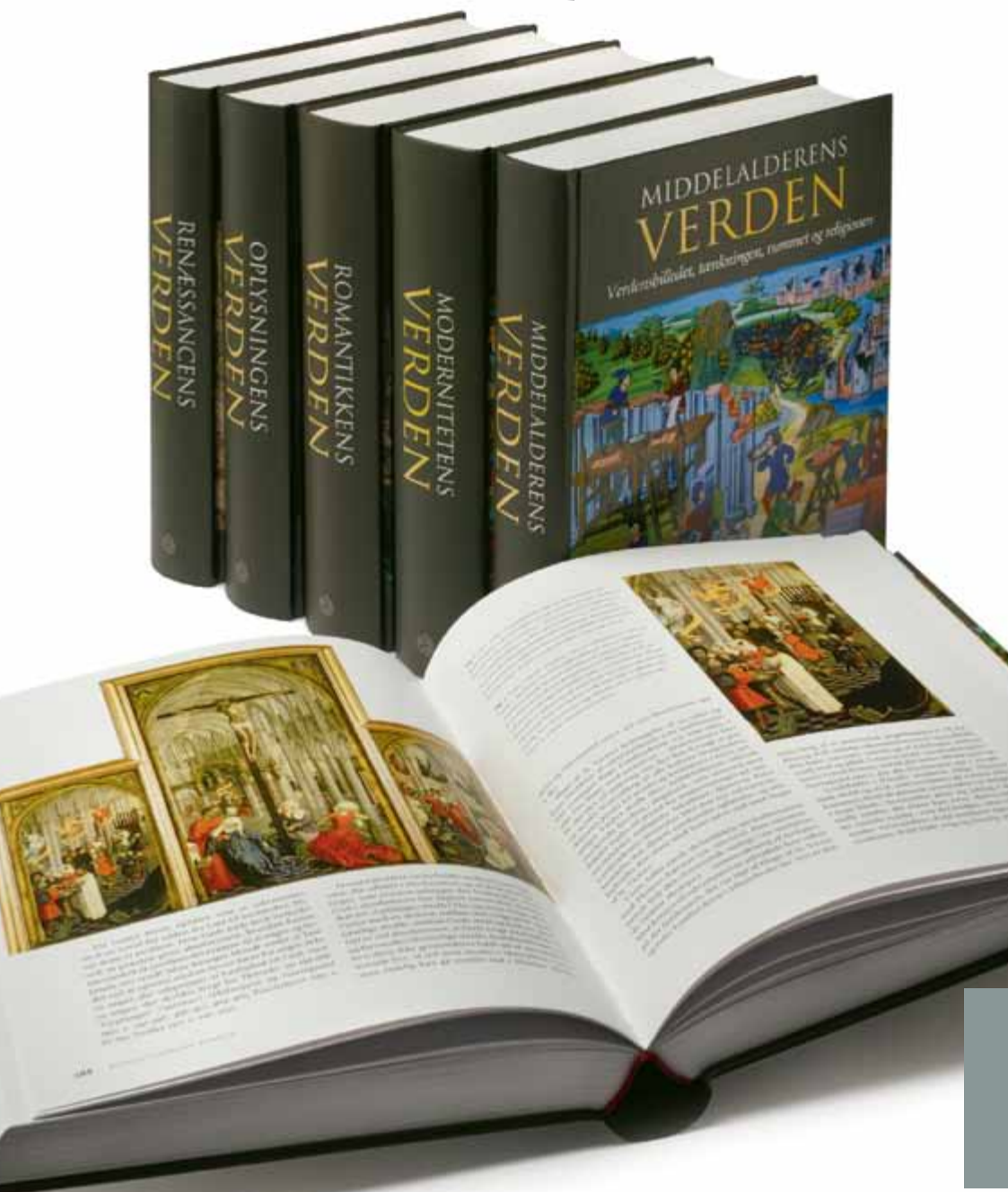

25 % rabat til alumner ved
Aarhus Universitet
Pris pr. bog 148,00 kr.
Normalpris 198,00 kr.

Mørke, civilisation, kristendom, Gud

*Bliv klogere på middelalderens verdensbillede,
tænkning, rum og religion*

Middelalderens verden – netop udkommet

Pressen skrev

OM MODERNITETENS VERDEN

”Med *Modernitetens verden* er Aarhus Universitetsforlag nået til fjerde bind i sin smukke og kloge serie om verdenshistoriens epoker.”

Søren Hindsholm | Kristeligt Dagblad

”Denne bogserie er et fremragende bevis på forskningens berettigelse.”

Tom Hermansen | Morgenavisen Jyllands-Posten

OM RENÆSSANCENS VERDEN

”en stor, grundig og flot gennemillustreret bog ... utrolig flot værk”

Mette Winge | Politiken

OM OPLYSNINGENS VERDEN

”en prægtig bog om oplysningstidens bedrifter”

Thomas Bredsdorff | Politiken

”pragtværk”

Frederik Stjernfelt | Weekendavisen

OM ROMANTIKKENS VERDEN

”Akkurat som de to forrige storværker ... en højst nuanceret og mangfoldig fremstilling ... I denne store flotte bog er megen indsigt givet”

Georg Metz | Information

”Resultatet er imponerende ... giver indsigt og en stor læseoplevelse.”

Søren Hindsholm | Kristeligt Dagblad

Aarhus Universitetsforlag
Århus · Langelandsgade 177 · 8200 Århus N
København · Tuborgvej 164 · 2400 København NV

25% rabat til alumner ved Aarhus Universitet
Pris pr. bog 375,- kr.
Normalpris 498,00 kr.

TAK FOR SIDST

KÆRLIG HILSEN
GERDA

Hvad er Gerda? Kan du huske, da dit liv bestod af lige dele teori og fredagsbar? Hvor faglig og social udvikling gik hånd i hånd? Hold fast i fortiden og skab nye muligheder i fremtiden.

Gerda er et fællesskab for alumner (tidligere studerende) fra Aarhus Universitet, hvor du kan bevare kontakten til gamle studiekammerater og knytte bånd til nye netværk.

Gerda & Co. 130.000 alumner, 10.000 aktive profiler i netværket, 150 ambassadører, alumner i 66 lande, mere end 30 årlige alumneaktiviteter, 20 fagspecifikke alumne-netværk, 4 skræddersyede mentorordninger.

Hvem ved, hvad der venter forude? Klik dig ind på Aarhus Universitets alumnenetværk og aktivér din profil på: www.gerda.au.dk

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

FOTOS: AU-FOTO

2011-2012

VIDEN, DER BRINGER DIG VIDERE

Programmet for efter- og videreuddannelse 2011-2012 indeholder korte introducerende beskrivelser af efter- og videreuddannelse ved de fire nye hovedområder ved Aarhus Universitet: Aarhus Faculty of Arts, Aarhus Faculty of Science and Technology, Aarhus Faculty of Health Sciences og Aarhus School of Business and Social Sciences.

Programmet er tænkt som en appetitvækker, der skal give dig et første indtryk af mulighederne. Aarhus Universitet udbyder både hele uddannelser, moduler og enkeltfag. De fleste uddannelser og enkeltfag er tilrettelagt på deltid, så du kan uddanne dig sideløbende med dit arbejde. Du kan få uddybende kursusbeskrivelse til alle forløb.

INDHOLD

38	SUNDHED OG PSYKOLOGI
39	PÆDAGOGIK OG LÆRING
41	SPROG, KULTUR OG SAMFUND
42	JURA
43	ERHVERVSØKONOMI (HD)
44	MATEMATIK, KEMI OG MILJØ OG HISTORIE
45	TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB
46	FILOSOFI OG IDÉHISTORIE OG INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION
48	KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

AARHUS UNIVERSITET

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Suppleringsuddannelsen til Den Sundhedsfaglige Kandidatuddannelse (cand.scient.san.)

Suppleringsuddannelsen er en indføring i videnskabelig og problemorienteret tænkemåde, hvor man erhverver sig grundlæggende viden om faserne i en videnskabelig proces. Desuden giver undervisningen i epidemiologi og biostatistik redskaber til at kunne læse, forstå og selv foretage en kritisk vurdering af videnskabelige publikationer inden for sundhedsområdet. Udbydes som tre enkeltmoduler, der kan tages enkeltvis som deltidstudium. De tre moduler kan også tages samlet som heltidsstudium i forårssemestret.

VARIGHED:

- Epidemiologi og biostatistik, Modul 2: september 2011 til januar 2012
- Forskningsmetodolog, Modul 1: februar 2012 til juni 2012
- Epidemiologi og biostatistik, Modul 2: februar 2012 til juni 2012
- Sundhedsfremme og Laboratoriefag, Modul 3: februar 2012 til maj 2012

STED: Århus, undervisning i dagtimerne
PRIS: 15.000 kr. for hele uddannelsen eller 5.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011 for alle moduler og hele uddannelsen

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/sundsudp

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling (MHH)

Masteruddannelsen i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling henvender sig til professionelle i sundhedssektoren. Uddannelsen går på tværs af universitetets traditionelle fag og trækker på forskere fra etnologi, psykologi, filosofi, sundhedsvidenskab, informationsvidenskab og sociologi. Den ruster medarbejdere, undervisere og ledere til at håndtere brugernes behov, udvikle tværfagligt samarbejde og prioritere økonomiske ressourcer. Hele uddannelsen og modul 1 udbydes med studiestart i september 2011.

VARIGHED: september 2011 til august 2013

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 68.000 kr. for hele uddannelsen, 17.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen og modul 1: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

Læs mere: www.au.dk/evu/mhh

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i klinisk sygepleje

Masteruddannelsen giver den studerende kompetence til at varetage højt kvalificerede funktioner inden for klinisk sygepleje. Den studerende udvikler akademisk kompetence i relation til at medvirke i og gennemføre kliniske projekter. Uddannelsen består af fire afgrænsede moduler, der omhandler sygeplejefagets kliniske praksis, forskning og dokumentation i klinisk sygepleje og klinisk sygeplejееksperise. På modul 4 skrives et masterprojekt, der forsvares mundtligt.

VARIGHED: september 2011 til august 2013

STED: Århus, seminarer à 2 hverdage

PRIS: 58.000 kr. for hele uddannelsen

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/mks

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master of Public Health (MPH)

Master of Public Health (MPH) er en toårig akademisk uddannelse i folkesundhedsvidenskab. Uddannelsen kvalificerer den studerende til selvstændigt og på videnskabeligt grundlag at arbejde professionelt med forebyggelse og sundhedsfremme. Sigtet er planlæggende, ledende, dokumenterende og evaluerende funktioner i sundheds- og socialvæsenet i kommuner, regioner, stat og i private virksomheder.

VARIGHED: september 2011 til august 2013

STED: Århus, 1. år: undervisning i dagtimerne på heltid i september-juni, 2. år: undervisning på deltid i form af weekendseminarer og individuel projektvejledning

PRIS: 96.000 kr. for hele uddannelsen

ANSØGNINGSFRIST: 1. februar 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/mph

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i sundhedsantropologi (MSA)

Sundhedsantropologi er et veletableret tværfagligt forskningsfelt, og masteruddannelsen giver dig viden om kulturelle og sociale dimensioner af sundhed og sygdom og en introduktion til etnografiske feltmetoder med henblik på egne undersøgelser. Uddannelsen henvender sig til personer, der arbejder med sundhed – inden for sundhedsvæsenet eller i andre funktioner relateret dertil. Uddannelsen strækker sig over fire halvårige moduler. Modul 4 kan tages, når modul 1, 2 og 3 er bestået. Forløbet indeholder et mindre feltarbejde.

VARIGHED: september 2011 til august 2013

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 68.000 kr. for hele uddannelsen

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/msa

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i sundhedspædagogik

Masteruddannelsen i sundhedspædagogik retter sig mod undervisere, formidlere og konsulenter, der har ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre undervisning og uddannelse om sundhed. Formålet med uddannelsen er at give sundhedsprofessionelle indsigt i centrale sundhedspædagogiske perspektiver, målsætninger og metoder, så de kan analysere, planlægge og evaluere sundhedsfremmende indsatser og undervisningsforløb for forskellige modtagergrupper. De studerende får viden og kompetencer til at igangsætte forandringsprocesser, der sigter mod at øge sundhed for grupper i forskellige miljøer – fx hospitaler, skoler og arbejdspladser.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/sundhed

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i positiv psykologi

Positiv psykologi betoner den forskningsbaserede opdagelse og udvikling af de muligheder, ressourcer og talenter, som ethvert menneske rummer – i modsætning til den almindelige fokusering på opsporing af problemer og dysfunktioner. Masteruddannelsen i positiv psykologi supplerer de klassiske akademiske dyder som grundig analyse, kritisk stillingtagen og problemidentifikation med en systematisk behandling af de faktorer, der bidrager til at opbygge psykisk og socialt overskud hos enkeltpersoner samt i læringsmiljøer, institutioner og organisationer. Målgruppen er professionelle, der arbejder med mennesker. De tilbydes her intellektuel og praktisk træning i evnen til at identificere ressourcer, mobilisere styrker og forløse potentialer i og mellem mennesker.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København og Århus

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen og modul 1: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/mopp

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Master i narkotika- og alkoholindsatser (MNAI)

En uddannelse for personer, der vil arbejde med organisering og udvikling af narkotika- og alkoholindsatser. Foruden masterens teoretiske indhold tilbydes bl.a. moduler om evidensbaserede indsatser, narkotikapolitik, skadesreduktion, brugerperspektiver, og narkotika og kriminalitet. Der vil være mulighed for individuel specialisering. En del af undervisningen foregår på engelsk, men alle opgaver kan skrives på dansk. I efteråret 2011 udbydes enkeltmodulerne Narkotika og Kriminalitet, Brugerperspektiver, Skadesreduktion og Kulturelle perspektiver på stofbrug. Hele uddannelsen forventes udbudt igen med studiestart i september 2012.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, fjernundervisning med gruppeseminarer

PRIS: 8.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/mnai

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Diplomuuddannelse i oral helse

Uddannelsen giver et bredere perspektiv på den daglige praksis på tandklinikken og dermed forudsætninger for at indgå i et kvalificeret samarbejde med både patienter, kolleger og samarbejdspartnere inden for fagområderne ortodonti, pæodonti samt special- og omsorgstandpleje. Modulerne kan kombineres med moduler fra andre sundhedsfaglige diplomuddannelser. Uddannelsen udbydes som enkeltmoduler.

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Ortodonti II

Temaer er bl.a. materialelære, metallurgi, biomekanik og vektorregning, aftagelig og fast apparatur, detailplanlægning ved indsætning og fjernelse af apparatur, vurdering af alternative løsningsmodeller og fremføring til patienterne.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
STED: Århus, deltid, 11 uger, 7 hele undervisningsdage samt fjernundervisning
PRIS: 12.000 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/oralhelse

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Pæodonti

Temaer er bl.a. anerkendende kommunikation, børn og unges udvikling og levevilkår, sundhedsfremme, risikovurdering, tværfagligt samarbejde, diagnostiske metoder og behandlingsplanlægning.

VARIGHED: januar 2012 til august 2012
STED: Århus, heltid, 6-7 uger
PRIS: 10.500 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/oralhelse

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Videreuddannelsen i odontologisk praksis for klinikassistenter

Mange tandklinikassistenter vil fremover varetage flere selvstændige arbejdsopgaver inden for både patientbehandling og administration. En mere central plads i tandplejeteamet giver øget fokus på faglighed, teamsamarbejde, kommunikation og personlig udvikling. I uddannelsen bygger du videre på dine erfaringer fra det daglige arbejde på tandklinikken og får de teoretiske og praktiske kompetencer, der efterspørges i fremtidens tandpleje. Ud-

dannelsen henvender sig til klinikassistenter på private og offentlige tandklinikker. Fagområderne omfatter kommunikation i tandplejen, service- og kvalitetsudvikling på tandklinikker, protetik, ortodonti, administration og drift af tandklinikker samt oral sundhedsvurdering og non-operativ behandling. Modulerne kan kombineres med moduler fra andre uddannelser på VVU-niveau. Uddannelsen udbydes som enkeltmoduler.

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Fagmodul: Kommunikation i tandplejen

Temaer omfatter bl.a. kommunikationsformer, positiv psykologi, pædagogik og læring, menneskesyn, kulturforståelse og etik, sundhedsfremmebegrebet, skriftlig kommunikation og markedsføring, forebyggelse og håndtering af konflikter og professionel kontakt med patienter og samarbejdspartnere.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
STED: Århus, deltid, 12-14 uger, 8-10 undervisningsdage (teori og øvelser) samt selvstudium og løsning af opgaver på klinikken
PRIS: 7.700 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/vop

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Fagmodul: Ortodonti

Temaer omfatter bl.a. lovgrundlag og journalføring, teori om væv, vækst og udvikling, ortodontiske registreringer, diagnoser og behandlingsplanlægning, ortodontiske behandlinger, materialelære, rådbukning og fremstilling af skinner og retainere samt kommunikation og vejledning.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
STED: Århus, deltid, 12-14 uger, 8-10 undervisningsdage (teori og praksis) samt selvstudium og løsning af opgaver på klinikken
PRIS: 10.200 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/vop

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Fagmodul: Oral sundhedsvurdering og non-operativ behandling

Temaer omfatter bl.a. lovgrundlag, barnets psykologiske udvikling, sundhedsfremme og forebyggelse, anerkendende kommunikation, erosioner og kost, cariologi, traumatologi, slimhindelidelser, parodontologi hos børn og unge samt okklusionsvurdering

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
STED: Århus, deltid, 12-14 uger, 8-10 undervisningsdage (teori og øvelser) samt selvstudium og løsning af opgaver på klinikken
PRIS: 8.200 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/vop

SUNDHED OG PSYKOLOGI

Fagmodul: Protetik

Temaer i undervisningen omfatter bl.a. muligheder, fordele og ulemper (funktionelt og æstetisk) samt arbejdsopgaver ved forskellige behandlinger inden for fast og aftagelig protetik. Herunder implantatbåret protetik samt materialelære og patientvejledning. Inden for fast protetik er der fokus på pochepakning, aftrykstagning og fremstilling af provisorier og inden for aftagelig protetik er der fokus på rebaseringer, protesereparationer, behandling af tryksår og protesehygiejne.

VARIGHED: Februar 2012 til august 2012
STED: Århus, deltid, 12-14 uger, 8-10 undervisningsdage (teori og praksis) samt selvstudium og løsning af opgaver på klinikken.
PRIS: 9.200 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/vop

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i dagtilbuds- og indskolingsdidaktik

Masteruddannelsen i dagtilbuds- og indskolingsdidaktik har fokus på småbørns- og barndomsfeltet i et læringsmæssigt og didaktisk perspektiv. Det handler om at forstå børn og barndom i et historisk, sociologisk og kulturelt perspektiv og bruge denne forståelse til at diskutere, gennemføre og evaluere læreprocesser, hvor barnet forstås som en aktiv deltager. Uddannelsen retter sig mod de, der beskæftiger sig professionelt med de 0-8 årige og som ønsker at kvalificere sig til at varetage konsulent- og ledelsesopgaver, rådgivning, undervisning og vejledning inden for det småbørnspædagogiske felt.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013
STED: seminarer i København og Århus
PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:
• Hele uddannelsen og modul 1:
1. maj 2011
• Modul 2: 15. november 2011
HENVENDELSE: DPU
LÆS MERE: www.dpu.dk/did

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i dansk som andetsprog

Masteruddannelsen i dansk som andetsprog kvalificerer de studerende til at varetage undervisning i dansk som andetsprog. De studerende erhverver sig faglige og pædagogiske forudsætninger for at varetage, begrunde og udvikle undervisning i dansk som andetsprog, herunder alfabetiseringsundervisning. Uddannelsen henvender sig til undervisere og konsulenter inden for en bred vifte af uddannelser.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013
STED: seminarer i København og Århus
PRIS: 32.000 kr. for hele uddannelsen, 8.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:
• Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3:
1. maj 2011
• Modul 2: 15. november 2011
HENVENDELSE: DPU
LÆS MERE: www.dpu.dk/dansk-somandetsprog

AARHUS UNIVERSITET

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i drama- og teaterpædagogik

Målet med masteruddannelsen i drama- og teaterpædagogik er at give de studerende kompetencer til at varetage kvalificeret undervisning og yde konsulentbistand i fagene drama/teater/dramatik på uddannelsesinstitutioner og pædagogiske institutioner samt i organisationer og virksomheder. De studerende opnår en bred teoretisk viden om og praktisk erfaring med teaterarbejde og dramapædagogik og de nødvendige redskaber til at planlægge, vurdere og evaluere andres og egen pædagogik på området. Uddannelsen henvender sig til undervisere, konsulenter m.fl., som underviser i, om og med drama og teater. Udbydes i samarbejde med Københavns Universitet.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen og modul 1: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/teater-drama

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i læse- og skriveidaktik

Gennem masteruddannelsen i læse- og skriveidaktik opnår de studerende forudsætninger for at medvirke til udvikling og kvalitetssikring af læse- og skriveundervisning på alle uddannelsesniveauer i Danmark. De får erfaring med at omsætte forskningsbaseret viden til metoder og indhold i skriftsprogundervisningen og bliver i stand til at vejlede beslutningstagere samt planlægge, gennemføre og evaluere udviklingsarbejde. Uddannelsen henvender sig til faggrupper, som beskæftiger sig med læse- og skriveundervisning og har en grundlæggende uddannelse inden for området.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen og modul 1: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/laeseskriveidaktik

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i socialpædagogik

Den samfundsmæssige udvikling medfører et stigende behov for videnskabeligt funderet viden, udviklingsarbejde og dokumentation inden for det socialpædagogiske område. Masteruddannelsen i socialpædagogik giver de studerende kompetencer til at forstå og bruge forskningsresultater og til at udføre udviklings- og evalueringsarbejde, undervisning, rådgivning, vejledning og ledelse samt derigennem at bidrage til – på et forskningsbaseret grundlag – at udvikle faget og dets udøvelse. Uddannelsen retter sig mod faggrupper inden for de socialpædagogiske kernefelt: Børne- og ungeområdet, herunder daginstitutioner, området for mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser samt området for socialt udstødte voksne.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/socialpaedagogik

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i professionsudvikling

Masteruddannelsen i professionsudvikling har fokus på hvordan den teoretiske og praktiske viden, der knytter sig til professionsudøvelsen, kan udvikles, formidles, erhverves og anvendes. De studerende får nye redskaber til det daglige arbejde og bliver klædt på til at gøre tingene på nye måder. De får kompetencer til at arbejde med omstilling, modernisering og udvikling inden for en profession. Uddannelsen er både rettet mod dem, der arbejder teoretisk med en profession som undervisere og uddannelsesudviklere, og dem, der arbejder praktisk inden for en profession som ledere, konsulenter mv.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/profession

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i specialpædagogik

Det specialpædagogiske felt står over for en række nye udfordringer, der fordrer kvalificering og kompetenceudvikling af de professionelle, som arbejder inden for feltet. Masteruddannelsen i specialpædagogik henvender sig til lærere, pædagoger, terapeuter (fx ergo- og fysioterapeuter), ledere, konsulenter, psykologer, sygeplejersker og undervisere på professionshøjskolerne, der arbejder inden for det pædagogiske felt. Den kvalificerer de studerende til løsning af konsulent- og ledelsesopgaver, rådgivning og vejledning i specialpædagogiske spørgsmål i stat, region og kommune og i private organisationer samt til undervisnings- og udviklingsopgaver.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/specialpaedagogik

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i vejledning

Masteruddannelsen i vejledning henvender sig til personer med opgaver inden for uddannelses-, erhvervs-, karriere- og pædagogisk vejledning. Den udvider de studerendes teoretiske indsigt og udvikler deres kompetencer i forhold til vejledning. De studerende kvalificerer sig til at deltage i og udvikle det vejledningsfaglige felt på tværs af organisatoriske grænser og i forhold til mennesker med forskellig alder, forskelligt køn og forskellige kulturelle og etniske baggrunde. En master i vejledning kan varetage for eksempel ledelsesfunktioner, konsulentfunktioner, evaluering og supervision, undervisning og deltagelse i forskningsopgaver og udvikling inden for vejledningsområdet.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/vejledning

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Master i voksenuddannelse

Masteruddannelsen i voksenuddannelse har fokus på voksnes læring, kompetenceudvikling og organisatorisk læring på individuelt, organisatorisk og samfundsmæssigt niveau. Den har til formål at kvalificere de studerende til at planlægge, gennemføre og facilitere voksnes læring og uddannelse i videnssamfundet og give dem indsigt i og forståelse for teorier, der knytter sig til området. I løbet af uddannelsen kobles de studerendes aktuelle praksiserfaringer og teoretisk refleksion med et fokus på udvikling og kvalitetssikring af voksnes læring og kompetenceudvikling. Målgruppen er medarbejdere, konsulenter og ledere med erfaring inden for voksnes læring og kompetenceudvikling, der ønsker at udvikle deres faglige profil.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/voksen

PÆDAGOGIK OG LÆRING

Uddannelsen til underviser i dansk som andet- og fremmedsprog for unge og voksne

Uddannelsen til underviser i dansk som andet- og fremmedsprog for unge og voksne indeholder mange af de samme elementer som masteruddannelsen i dansk som andetsprog men udbydes under lov om åben uddannelse og har andre adgangskriterier. Målet med uddannelsen er, at de studerende erhverver faglige og pædagogiske forudsætninger for at varetage, begrunde og udvikle undervisning i dansk som andetsprog, herunder alfabetiseringsundervisning. De studerendes personlige og faglige udvikling fremmes gennem selvstændigt arbejde med uddannelsens indhold og gennem deltagelse i forskellige arbejds- og samarbejdsformer.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: en ugentlig undervisningsdag i København og Århus

PRIS: 32.000 kr. for hele uddannelsen, 8.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1, modul 3 og modul 4: 1. maj 2011
- Modul 2 og modul 4: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/dav

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

SPROG, KULTUR OG SAMFUND

“Min aften i paradisi”: en rejse gennem italiensk film i det nye millennium
Del af bacheloruddannelsen i italiensk
Kurset præsenterer nogle af de nyere italienske film, som har vundet udbredt anerkendelse på internationale festivaler og fået stor succes hos det italienske publikum. Vægten vil ligge på nogle af de vigtigste skikkelser i italiensk samtidsfilm (fx Paolo Virzi), Matteo Garrone, Giorgio Diritti og Pietro Marcello) og på det ‘postmodernistiske impegno’, dvs. engagement udenfor de store ideologier, som er et udpræget træk i mange nyere fiktionsfilm, såvel som i den nye bølge af dokumentationsfilm.

VARIGHED: september 2011 til august 2012

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 1.250 kr. pr. semester

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/italiensk

SPROG, KULTUR OG SAMFUND

Litteraturhistorisk periode

Del af tilvalg og bacheloruddannelsen i nordisk sprog og litteratur
Hvad er forholdet mellem den samfundsmæssige historie og litteraturhistorien, mellem litterære værker og den tid, de bliver til i? Kurset koncentrerer sig om en given litteraturhistorisk periode i Norden og det indkredses og udfoldes, hvad litteraturhistoriske problemstillinger er. Forholdet i perioden mellem litteraturen og de sammenhænge, den bliver til i, tages op til diskussion, og der foretages udblik til den samtidige internationale litteratur. Kurset henvender sig til alle, der ønsker at blive klogere på litteraturen i de kontekster, den bliver til i. Da Litteraturhistorisk periode både kan indgå i bacheloruddannelsen og i tilvalg/sidefag, kan kurset med fordel tages af undervisere på gymnasiale uddannelser.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 2.250 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/nordisk

SPROG, KULTUR OG SAMFUND

Morfologi og syntaks

Del af tilvalg og bacheloruddannelsen i nordisk sprog og litteratur.

Vort danske sprog rummer mange facetter, vi som sprogbrugere behersker. På den ene side kan vort sprog nemlig beskrives som sprogbrug, på den anden side som sprogsystem. Men hvor meget bestemmer grammatikkens regler og det vi går og skriver til dagligt egentlig over hinanden? På kurset skal vi beskæftige os med dansk grammatik, reglerne for hvordan vi bruger dansk sprog, fra de mindste betydningsbærende elementer til hele tekster. Gennem en veksling mellem teori og især øvelse får du øget kendskab til hvordan ord og sætninger opbygges. Grammatikken diskuteres løbende i forhold til faktisk sprogbrug, der langt fra altid følger reglerne, hvorved din sprogbevidsthed og sprogiagttagelse skærpes. Kurset henvender sig til alle med særlig interesse for dansk sprog, fx hvis du gerne vil øge dine sproglige kvalifikationer i jobmæssig sammenhæng. Kurset kan både indgå i bacheloruddannelsen samt i tilvalg/sidefag i nordisk sprog og litteratur.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 2.250 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/nordisk

SPROG, KULTUR OG SAMFUND

Sproglig tekstanalyse

Del af tilvalg og bacheloruddannelsen i nordisk sprog og litteratur
Tekster er skrevet med et bestemt formål for øje. Enhver vellykket tekst er karakteriseret i forhold til et formål; tekstens afsender bruger sproget på en sådan måde, at budskabet kommer frem med den intenderede effekt hos tekstens modtager. På kurset Sproglig tekstanalyse skal vi beskæftige os med, hvordan vi ved hjælp af semantiske, pragmatiske og tekstlingvistiske teorier og metoder kan finde frem til tekstens intention. Fokus ligger først og fremmest på analyse af skrevne tekster. Kurset kan også bruges til fx at vejlede andre i at skrive bedre tekster, eller øge dine egne kompetencer med hensyn til selv at skrive tekster. Kurset henvender sig til alle med særlig interesse for sprog. Sproglig tekstanalyse kan både indgå i bacheloruddannelsen og i tilvalg/sidefag i nordisk sprog og kultur. Kurset forudsætter faget ‘Morfologi og syntaks’.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 2.250 kr. for BA-grundfag og 4.500 kr. for tilvalg

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/nordisk

SPROG, KULTUR OG SAMFUND

Litterære problemstillinger

Del af tilvalg og bacheloruddannelsen i nordisk sprog og litteratur
Hvordan kan litteraturteori skærpe forståelsen for og udbyttet ved læsningen af litteraturen? Hvorfor kan et litterært værk åbne sig for vidt forskellige teoretiske tilgange? Kurset sætter rammerne for at sådanne spørgsmål tages op og diskuteres indgående. Der arbejdes med problemstillinger af teoretisk art, men samtidig indgår til stadighed analytisk arbejde med konkrete litterære værker. Kurset skærper din analytiske sans og din metodologiske selvrefleksion, din evne til at reflektere over, hvorfor du går til værks, som du gør. Kurset henvender sig til enhver, der interesserer sig for litteraturens væsen, og som ønsker at opgradere sine analytiske færdigheder. Litterære problemstillinger kan både indgå i bacheloruddannelsen og i tilvalg/sidefag i nordisk sprog og kultur og egner sig derfor for undervisere på gymnasiale uddannelser, der ønsker et sidefag i dansk.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 2.250 kr. for BA-grundfag og 4.500 kr. for tilvalg

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/nordisk

AARHUS UNIVERSITET

SPROG, KULTUR
OG SAMFUND**Musikalsk produktion**

Del af tilvalg i musikkultur
Hvordan kan man med enkle virkemidler inddrage elektronisk-baseret musik i musikundervisningen, så man med enkle virkemidler og let tilgængelige programmer kan få eleverne til selv at skabe musik på deres laptops og til at reflektere over den computer-baserede musik som teknologisk, kulturel og æstetisk praksis? På kurset får du inspiration til ovenstående gennem arbejde med flere typer produktion som: Lydcollage, remix, mash-up, musik til film mv. Teoridelen vil knytte sig til de enkelte opgaver/produktioner: Eksempelvis "remix og intertekstualitet" eller "lydcollager og soundscape-teorier". Du skal have adgang til en almindelig computer (stationær eller bærbar) samt netadgang, men der kræves ingen særlige forhåndskompetencer i it og heller ikke dyre programmer. Kurset er især rettet mod efteruddannelse af gymnasielærere og andre undervisere inden for feltet musikalsk medieproduktion og inddragelse af it.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
STED: Århus, intrømøde (aften), e-læring samt et afsluttende en- til dages eksamensseminar
PRIS: 3.800 kr.
ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/musik

SPROG, KULTUR
OG SAMFUND**Master i børnelitteratur**

Masteruddannelsen i børnelitteratur har fokus på teorier og metoder til studier i børnelitteratur og beskæftiger sig med fag- og skønlitteratur for børn, formidlingen af den og børnelitteraturens samfundsmæssige placering. Uddannelsen kvalificerer de studerende til at arbejde mere teoretisk med børnelitteratur og formidling heraf samt øger deres faglighed og evne til at reflektere over praksis. Uddannelsen henvender sig til undervisere og formidlere inden for det børnelitterære felt.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013
STED: seminarer i København
PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul
ANSØGNINGSFRIST:
• Hele uddannelsen og modul 1: 1. maj 2011
• Modul 2: 15. november 2011
HENVENDELSE: DPU
LÆS MERE: www.dpu.dk/boernelitteratur

SPROG, KULTUR
OG SAMFUND**Master i medborgerskab**

Masteruddannelsen i medborgerskab henvender sig til alle, der ønsker indsigt i, hvilke former for medborgerskab samfundet kræver i dag. For eksempel lærere, bibliotekarer, socialrådgivere, virksomhedsledere, konsulenter, uddannelsesledere og politisk engagerede NGO'ere. Uddannelsen udvikler de studerendes politiske, etiske og pædagogiske viden og sætter dem i stand til at analysere og afklare relationen mellem individ og fællesskab, subjekt og samfund, i en senmoderne kontekst præget af individualisering, globalisering, europæisering og multikulturalisering.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013
STED: seminarer i København
PRIS: 70.000 kr. for hele uddannelsen, 17.500 kr. pr. modul
ANSØGNINGSFRIST:
• Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
• Modul 2: 15. november 2011
HENVENDELSE: DPU
LÆS MERE: www.dpu.dk/medborgerskab

JURA

JURA

Modul I / 1. - 4. semester
Modul I svarer til 1. år af den juridiske bacheloruddannelse og består af undervisning i fire semestre i Retten i samfundet og retshistorie, tre semestre i Familie- og arveret samt Dele af formueret og et semester i Statsforfatningsret. Der afsluttes med skriftlige og mundtlige eksaminer. Modul I er adgangsgivende til videre studieforbånd på BA-uddannelsen i jura tilrettelagt på deltid.

VARIGHED: august 2011 til august 2013
STED: Århus, torsdage kl. 18.15-21.45 og enkelte lørdagsseminarer
PRIS: 3.750 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/jura

JURA

JURA

Modul II / 5. - 7. semester
Modul II svarer til 2. år af den juridiske bacheloruddannelse og består af undervisning i et semester i Folke- og EU-ret samt Retslære og to semestre i Forvaltningsret samt Strafferet og straffeprocess. Der afsluttes med skriftlige og mundtlige eksaminer. Studerende, der har fulgt Modul I har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages.

VARIGHED: august 2011 til januar 2013
STED: Århus, tirsdage kl. 18.15-21.45 og enkelte lørdagsseminarer
PRIS: 3.750 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/jura

JURA

JURA

Modul III / 8. - 10. semester
Modul III svarer til 3. år af den juridiske bacheloruddannelse og består af undervisning i tre semestre i Formueret, to semestre i Formuerettens almindelige principper, et semester i Retssociologi, Valgfag og Bachelorprojekt. Der afsluttes med skriftlige og mundtlige eksaminer. Modul I skal være bestået ved undervisningens start. Bestået Modul I, II og III resulterer i tildelingen af bachelorgraden i jura.

VARIGHED: januar 2012 til august 2013
STED: Århus, torsdage kl. 18.15-21.45 og enkelte lørdagsseminarer
PRIS: 5.000 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/jura

JURA

JURA

Enkeltfag fra Modul II
Der undervises i fagene Folke- og EU-ret, Retslære, Forvaltningsret samt Strafferet og straffeprocess som enkeltfag på den juridiske BA's Modul II. Studerende, der har fulgt Modul I, samt studerende, der har tilmeldt sig hele Modul II, har fortrinsret, men ansøgere med nødvendige forudsætninger kan optages. Der afsluttes med skriftlige og mundtlige eksaminer.

STED: Århus, tirsdage kl. 18.15-21.45 og enkelte lørdagsseminarer
FOLKE- OG EU-RET: 3.000 kr.
VARIGHED: august 2011 til januar 2012
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

FORVALTNINGSRET: 3.000 kr. pr. semester
Varighed: august 2011 til august 2012
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

RETSLÆRE: 1.500 kr.
VARIGHED: august 2012 til januar 2013
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

STRAFFERET OG STRAFFEPROCESS: 3.000 kr. pr. semester
VARIGHED: januar 2012 til januar 2013
ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/jura

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

JURA

Master i miljø- og energiret (MEEL)

Masteruddannelsen i miljø- og energiret giver en grundig indføring i miljø- og energiret samt udvalgte miljøøkonomiske og politologiske emner. Deltagerne får en helhedsforståelse af de retlige, politiske og økonomiske rammer på miljø- og energiområdet samt specialviden inden for enten miljø- eller energiretten.

Uddannelsen er målrettet ledere og medarbejdere, der arbejder med miljø- og/eller energispørgsmål i enten den offentlige eller den private sektor. Uddannelsen udbydes i et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Syddansk Universitet. Fagmodulerne Miljø- og Energiret 1 og 2 udbydes som enkeltfag.

VARIGHED: 2 år på deltid
 STED: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juni 2012
 STUDIESTART: september 2012
 HENVENDELSE: Tlf. 89 48 63 59 / e-mail meel@asb.dk
 LÆS MERE: www.meel.dk

JURA

Master i moms & afgifter (LLM)

Masteruddannelsen i moms og afgifter giver deltagerne de faglige kompetencer, som er nødvendige for at kunne løse komplicerede moms- og afgiftsretlige problemstillinger samt yde rådgivning og varetage sagsbehandling på højeste niveau. Deltagerne trænes i identifikation, analyse og løsning af problemstillinger inden for fagområderne med inddragelse af relevant national og EU-retlig lovgivning samt praksis fra de retsanvendende myndigheder. Uddannelsen er målrettet medarbejdere i private og offentlige virksomheder og organisationer, der har praktisk erfaring inden for det moms- og afgiftsretlige område, og som ønsker at specialisere sig yderligere på et højt fagligt niveau. Specialiseringsfagene udbydes som enkeltfag.

VARIGHED: 2 år på deltid
 STED: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juni 2011
 STUDIESTART: august 2011
 HENVENDELSE: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
 LÆS MERE: www.asb.dk/mma

ERHVERVSØKONOMI (HD)

Erhvervsøkonomi (HD)

1. del af HD-uddannelsen er fælles for alle specialer. Denne del af studiet omfatter fagene Erhvervsøkonomi, Dataanalyse, Samfundøkonomi, Erhvervsjura, Metode og 2 valgfag samt et afsluttende projekt. Fagene på HD 1. del giver tilsammen en bred erhvervsøkonomisk ballast til specialiseringen på HD 2. del.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fjernundervisning og fremmødeundervisning i følgende byer: Århus, Herning, Silkeborg, Viborg, Skive og Holstebro
 PRIS: kr. 36.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: AU-HIH eller ASB
 LÆS MERE: www.hih.au.dk eller www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2. del i Regnskab og økonomistyring (HD-R)

HD-studiet i regnskab og økonomistyring henvender sig primært til medarbejdere i virksomhedens økonomi- og regnskabsfunktion, der ønsker at kvalificere sig til et job på chefniveau samt til personer, der ønsker at gøre karriere i revisionsbranchen, da HD i regnskabsvæsen giver mulighed for at læse videre til cand.merc.aud. (revisorkandidateksamen). Blandt fagene nævnes Ekstern regnskab, Strategisk ledelse, Økonomistyring og Skat. Uddannelsen udbydes også som enkeltmoduler.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Herning og Århus
 PRIS: kr. 57.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: AU-HIH eller ASB
 LÆS MERE: www.hih.au.dk eller www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2. del i Organisation og ledelse (HD-O)

HD-studiet i organisation og ledelse henvender sig til studerende, der ønsker at beskæftige sig med ledelsesforhold i private virksomheder og offentlige organisationer. Blandt fagene kan nævnes Organisation og Ledelse, Strategi og Forretningsudvikling, HR i strategisk og operationelt perspektiv samt Projektledelse. Uddannelsen udbydes også som enkeltmoduler.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Herning og Århus
 PRIS: kr. 57.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: AU-HIH eller ASB
 LÆS MERE: www.hih.au.dk eller www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2. del i Marketing Management (HD-A)

HD-studiet i Marketing Management henvender sig til personer, der ønsker at kvalificere sig til at udføre ledelsesopgaver i den private eller offentlige virksomheds salgs- og markedsføringsfunktion. Studiet kan også være nyttigt for personer, der sigter på at lede indkøbs- og logistikfunktioner i den moderne virksomhed. Blandt fagene kan nævnes Markedsføring på forbrugermarkeder (B2C), Markedsføring på professionelle markeder (B2B), Anvendt markedsanalyse, Innovationsledelse og produktpolitik, Strategisk markedsplanlægning samt Markedskommunikation. Uddannelsen udbydes også som enkeltmoduler.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Herning og i Århus
 PRIS: kr. 57.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: AU-HIH eller ASB
 LÆS MERE: www.hih.au.dk eller www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2. del Finansiering

HD-studiet i Finansiering giver den studerende, med en kombination af teori, metode og praksis, en helhedsforståelse for de investerings og finansieringsbeslutninger, som skal træffes af aktørerne i en åben, global markedsøkonomi med frie kapitalbevægelser og en tiltagende integration af de finansielle markeder. Den studerende har efter en afsluttet HD i Finansiering opnået kvalifikationer, der kan bruges

såvel i finansielle virksomheder som inden for private og offentlige virksomheders finansierings- og investeringsafdelinger. De typiske jobfunktioner for en HD-F er Portfolio Manager, investeringsrådgiver, investeringschef og finanschef.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Århus
 PRIS: kr. 57.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: ASB
 LÆS MERE: www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2.del Supply Chain Management

HD-specialet i Supply Chain Management(SCM) har til formål – med udgangspunkt i erhvervsøkonomiske teorier og metoder – at uddanne den studerende til at kunne se de muligheder og honorere de krav, der følger af vare- og informationsudveksling i en global økonomi. Den studerende bliver i stand til at identificere, beskrive, analysere og vurdere komplekse problemstillinger inden for SCM-området samt opstille realistiske løsningsforslag og aktivt deltage i implementeringen af disse. Det gælder problemstillinger af både operativ og strategisk karakter.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Århus
 PRIS: kr. 57.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: ASB
 LÆS MERE: www.asb.dk/hd

ERHVERVSØKONOMI (HD)

HD 2. del Finansiell rådgivning

HD-studiet i Finansiell Rådgivning med fokus på kunderådgivning henvender sig til kommende specialister og rådgivere i den finansielle sektor. Uddannelsen fokuserer både på rådgivning i forhold til privat- og erhvervs-kunder. Blandt fagene kan nævnes Investeringsrådgivning, Skatteret og juridisk metode, Styring af finansielle virksomheder, Finansielle virksomheders produkter og services samt Projektledelse. Uddannelsen udbydes også som enkeltmoduler.

VARIGHED: september 2011 til august 2013
 STED: udbydes som fremmødeundervisning i Silkeborg
 PRIS: kr. 60.000 for hele uddannelsen
 ANSØGNINGSFRIST: 1. juli 2011
 HENVENDELSE: AU-HIH
 LÆS MERE: www.hih.au.dk

AARHUS UNIVERSITET

MATEMATIK, KEMI OG MILJØ

Kemipakke

Mange gymnasier har et akut behov for kemilærere. For at imødekomme dette behov udbyder Aarhus Universitet en videreuddannelse i kemi. Kemipakken er et grundforløb på 30 ECTS for etfagskandidater i biologi, som sikrer at kandidaterne opfylder de faglige mindstekrav i kemi med undtagelse af kemisk dybdestof. Grundforløbet gennemføres med 15 ECTS per semester og i alt 30 ECTS svarende til 750 arbejdstimer over undervisningsåret. For at opnå faglig kompetence svarende til fuldt sidefagsprogram i kemi skal kemipakken suppleres med kemisk dybdestof i et omfang af 30 ECTS. Disciplinerne i kemipakken kan også følges som enkeltfag.

VARIGHED: august 2011 til august 2012
STED: Århus, fjernundervisning og fremmøde
PRIS: 15.000 kr. for hele kemipakken
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/kemi

MATEMATIK, KEMI OG MILJØ

Matematikpakke

For at imødekomme behovet for matematiklærere på de gymnasiale uddannelser udbyder Aarhus Universitet en videreuddannelse i matematik for kandidater med en naturvidenskabelig eller teknisk baggrund. Matematikpakken er et forløb på i alt 60 ECTS fordelt over 2 år, som sikrer at kandidaterne opfylder de faglige mindstekrav i matematik med undtagelse af matematisk dybdestof. Forløbet gennemføres med 15 ECTS per semester og i alt 60 ECTS svarende til 750 arbejdstimer pr. undervisningsår. For at opnå faglig kompetence svarende til fuldt sidefagsprogram i matematik skal matematikpakken suppleres med matematisk dybdestof mv. i et omfang af 25 ECTS. Disciplinerne i matematikpakken kan også følges som enkeltfag.

VARIGHED: august 2011 til august 2013
STED: Århus, fjernundervisning og fremmøde
PRIS: 20.000 kr. for hele matematikpakken
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/matematik

HISTORIE

Bredt historisk emne

Del af tilvalg i historie
 Disciplinen har som formål at udvikle en grundig viden om et længere historisk udviklingsforløb af overordnet karakter. Udbuddet vil opøve færdighed i at læse flere forskellige historiske værker om et bredt historisk forløb, herunder at analysere de præmisser, som fremstillingerne bygger på, og at vurdere deres argumentation. Dvs. at forstå historieskrivning som fortolkninger, der kan diskuteres, og ikke som endegyldige sandheder. At udvikle evne til at skabe overblik og finde sammenhænge og til at strukturere med henblik på en skriftlig formidling af den erhvervede viden inden for en given tidsfrist er en væsentlig målsætning for undervisningen. Som et led i et samlet tilvalg/sidefag i historie, vil enkeltfaget især være relevant for undervisere ved de gymnasiale uddannelser. Men det henvender sig til alle med interesse for historie, der ønsker at forholde sig kritisk-kvalificeret til deres læsning.

VARIGHED: september 2011 til august 2012
STED: Århus, fjernundervisning med 4 lørdagsseminarer i hvert af de to semestre
PRIS: 1.875 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/historie

HISTORIE

Historieteori

Del af tilvalg i historie
 Den teoretiske tilgang til studiet af historiske problemstillinger er af vital betydning for arbejdet med og vurderingen af den videnskabelige historieskrivning. Under uddannelsen som faghistoriker er det derfor vigtigt at erhverve sig et overblik over historiefagets udvikling og dets aktuelle teoretiske positioner. Udbuddet omhandler centrale forhold vedrørende anvendelsen af videnskabelige teorier. Det har som mål at opøve evne til at analysere de teoretisk-metodiske præmisser i videnskabelige historiske afhandlinger samt at vurdere anvendeligheden af forskellige teoretiske og metodiske tilgange i forhold til konkrete problemstillinger. Som et led i et samlet tilvalg/sidefag i historie, vil enkeltfaget især være relevant for undervisere ved de gymnasiale uddannelser, men det henvender sig til alle, der ønsker at forholde sig kritisk-kvalificeret til historien.

VARIGHED: september 2011 til august 2012
STED: Århus, fjernundervisning med 4 lørdagsseminarer i hvert af de to semestre
PRIS: 625 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/historie

HISTORIE

Valgfrit historisk emne

Del af tilvalg i historie
 Disciplinen omfatter et studium af et af fagets systematiske og kronologiske felter. Formålet er at udvikle evnen til at opstille og analysere en problemstilling indenfor det historiske emne med inddragelse af relevante metoder, samt at kunne give en dækkende beskrivelse og forklaring på de fænomener, der arbejdes med, og reflektere over analysens resultater. Emnet for undervisningen er endnu ikke fastsat, men det vil om muligt blive af en karakter, der vil inddrage anvendelse af samfundsvidenskabelig metode. Som et led i et samlet tilvalg/sidefag i historie vil enkeltfaget især være relevant for undervisere ved de gymnasiale uddannelser. Men det henvender sig til alle, der ønsker at beskæftige sig kritisk-kvalificeret med historiske problemstillinger.

VARIGHED: september 2011 til august 2012
STED: Århus, fjernundervisning med 4 lørdagsseminarer i hvert af de to semestre
PRIS: 1.250 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/historie

HISTORIE

Verdenshistorie/Danmarkshistorie 1

Del af tilvalg i historie
 Disciplinen skal bibringe de studerende et kendskab til vigtige udviklingstræk i Verdens og Danmarks ældre historie frem til ca. 1800. Vægten ligger på at etablere et grundlæggende historisk overblik; ikke i form af detaljeret paratviden, men med henblik på at kunne identificere centrale udviklingslinjer og kunne påpege såvel brud som kontinuitet i samfundenes udvikling. Undervisningen afvikles ved kronologisk fremadskridende forelæsninger ved skiftende undervisere gennem et helt semester. De 12-14 verdenshistoriske forelæsninger er placeret på torsdage fra kl. 15-17. Herudover afholdes 4 Danmarkshistoriske forelæsninger på mandage fra 15-17. Forelæsningerne følges sammen med histories fuldtids bachelor- og til-

valgsstuderende. Som et led i et samlet tilvalg/sidefag i historie vil enkeltfaget især være relevant for undervisere ved de gymnasiale uddannelser. Men det henvender sig til alle, der nærer en seriøs interesse for historie.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
STED: Århus, forelæsninger over 12-14 torsdage fra 15-17 og 4 mandage fra 15-17
PRIS: 750 kr.
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/historie

HISTORIE

Verdenshistorie/Danmarkshistorie 2

Del af tilvalg i historie
 Disciplinen skal bibringe de studerende et kendskab til vigtige udviklingstræk i Verdens og Danmarks nyere historie fra ca. 1800 til i dag. Vægten ligger på at etablere et grundlæggende historisk overblik; ikke i form af detaljeret paratviden, men med henblik på at kunne identificere centrale udviklingslinjer og kunne påpege såvel brud som kontinuitet i samfundenes udvikling. Undervisningen afvikles ved kronologisk fremadskridende forelæsninger ved skiftende undervisere gennem et helt semester. De 12-14 verdenshistoriske forelæsninger er placeret på torsdage fra 15-17. Herudover afholdes 4 Danmarkshistoriske forelæsninger på mandage fra 15-17. Forelæsningerne følges sammen med histories fuldtids bachelor- og tilvalgsstuderende. Enkeltfaget vil især være relevant for undervisere ved de gymnasiale uddannelser som et led i et samlet tilvalg/sidefag i historie. Men det henvender sig til alle, der nærer en seriøs interesse for historie.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
STED: Århus, forelæsninger over 12-14 torsdage fra 15-17 og 4 mandage fra 15-17
PRIS: 750 kr.
ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/historie

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB

Islam og modernitet; seneste forskning

Del af bacheloruddannelsen i arabisk og islamstudier

Tre fænomener har haft særlig betydning for islamforskning i løbet af de sidste 10-15 år. Et er hvad Olivier Roy har kaldt "L'échec de l'islam politique" (på dansk: den politiske

islams eller islamismes svigt) – et fænomen der beskriver hvordan islam i de senere år i stigende grad har mistet sin naturlige autoritet i en politisk sfære. Et andet fænomen er fremkomsten af den islamistiske terrorisme i perioden siden 9 / 11 på den internationale scene. Det tredje er opkomsten af et stigende antal indvandrere af muslimsk oprindelse til Europa og dermed en øget offentlig og politisk debat i Europa om muslimske indvandrere og om islam. Kurset beskæftiger sig med emner som udviklingen i politisk islam og i udviklingen i den muslimske verden generelt.

Kurset undersøger også betydelige modtendenser, såsom fremkomsten af neotraditionalisme som fx statsstøttet sufisme. Desuden ser kurset nærmere på teoretiske tilgange til fænomenet global islamistisk terrorisme og afsluttes med en gennemgang af islam i Europa. Undervisningen foregår primært på engelsk.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
 STED: Århus, aftenundervisning
 PRIS: 1.250 kr.
 ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
 HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
 LÆS MERE: www.au.dk/evu/teo-rel

TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB

Fra Bhagavad Gita til integration i vesten; seneste forskning i indiske religioner

Del af bacheloruddannelsen i religionsvidenskab

En kategorisering af indiske religioner har været og er stadig et problemfyldt felt, hvilket har fået flere forskere til at understrege, at fx begrebet hinduisme er en vestlig konstruktion. Dette har man inden for de senere år taget alvorligt inden for forskningen af indiske religioner, hvorfor man har forsøgt via bl.a. en metodepluralisme at nå nærmere til en afklaring, men også via forskning af de indiske religioner i vesten, da det ofte er i en minoritetssituation, at der bliver sat ord og handlinger på troens indhold. Kurset vil, udover at præsentere centrale træk i indiske religioner, koncentrere sig om de levende traditioner,

sådan som de bl.a. kommer til udtryk i Vesten. Her vil vi primært undersøge hinduisme, sådan som den praktiseres blandt såkaldte etniske hinduer, men også som den praktiseres blandt etniske danskere i hindurelaterede eller hinduinspirerede grupper såsom ISKCON, Transcendental meditation og Amma-Danmark.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
 STED: Århus, aftenundervisning
 PRIS: 1.250 kr.
 ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
 HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
 LÆS MERE: www.au.dk/evu/teo-rel

TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB

Kristendom fra oldkirke til spaghettigudstjeneste; seneste forskning i kristendommens historie

Del af bacheloruddannelsen i religionsvidenskab

Der er i løbet af de seneste 20 år sket rigtigt meget inden for studiet af tidlig kristendom, ligesom faget moderne kristendom ikke alene er gjort til en del af fagviften ved religionsvidenskab, men også er blevet et selvstændigt forskningsfelt. Kurset, der henvender sig til gymnasie lærere, koncentrerer sig om disse to emner. Vi vil med kurset introducere en række af de nye spændende felter inden for forskningen i tidlig kristendom, som afgørende har ændret faget. Hvorfor opfatter man i dag de tidligste former for kristendom som del af jødedommen? Hvordan kan moderne køns- og seksualitetsteorier bruges i undervisningen? Tanken er at give en ajourføring med den nyeste forskning, så man står bedre rustet til selv at undervise i tidlig kristendom. I anden del af kurset retter vi fokus mod det nye undervisnings- og forskningsområde: Moderne kristendom. Hvad præger udviklingen, hvordan forsker man i feltet, og hvordan kan man undervise i det, når der skal være plads til både Grosbøll og spaghettigudstjeneste? Målet her er ikke så meget at give en update, men at præsentere et undervisnings- og forskningsfelt, der er under udvikling og som i høj grad har de unges opmærksomhed.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
 STED: Århus, aftenundervisning
 PRIS: 1.250 kr.
 ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
 HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
 LÆS MERE: www.au.dk/evu/teo-rel

TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB

Studium Generale

Del af bacheloruddannelserne i teologi og religionsvidenskab

Der er lang vej fra de evige ideer hos Platon til de historiske magtrelationer hos Foucault, men begge dele handler om, hvorledes viden er mulig. Engang forestillede man sig, at alt hvad der var værd at vide lå foregrebet i himlen. Siden hævdede man, at den sidste hemmelighed var at finde i den menneskelige bevidsthed, og fra det 20. århundrede og frem anså mange filosoffer sproget for at være erkendelses sidste bastion. Viden er ikke bare viden, men også menneskets historiske livtag med sig selv. Kurset henvender sig bl.a. til gymnasie lærere og præster men også til andre, der ønsker et indblik i det filosofi-historiske og videnskabsteoretiske univers, der har været med til at forme den verden, vi lever i, og som gerne vil udvikle evnen til kritisk at reflektere over og forholde sig til den idéverden, der omgiver os.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
 STED: Århus, ca. 10 hverdage kl. 19.15 til 21.30
 PRIS: 2.500 kr.
 ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
 HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
 LÆS MERE: www.au.dk/evu/teo-rel

TEOLOGI OG RELIGIONSVIDENSKAB

Etik og Religionsfilosofi 2

Del af bacheloruddannelsen i teologi
 Hvad er det for etiske og religionsfilosofiske problemstillinger, der har været med til at forme den verden, vi lever i? Og hvad siger egentlig de teologer og filosoffer, der gennem tiden har tumlet med de etiske og religionsfilosofiske problemstillinger, der også præger en række nutidige diskussioner? Kurset indfører i væsentlige problemstillinger og positioner inden for etik og religionsfilosofi med relation til aktuelle diskussioner og deres forudsætninger. Gennem læsning af centrale etiske og religionsfilosofiske tekster erhverver deltagerne sig faglige kompetencer til at analysere, diskutere og sammenholde disse tekster. Kurset henvender sig til alle, der ønsker et indblik i det etiske og religionsfilosofiske univers, der har været med til at præge den verden, vi lever i, og som gerne vil udvikle evnen til kritisk at reflektere over etiske og religionsfilosofiske problemstillinger.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
 STED: Århus, ca. 10 hverdage kl. 19.15 til 21.30
 PRIS: 2.500 kr.
 ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
 HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
 LÆS MERE: www.au.dk/evu/teo-rel

AARHUS UNIVERSITET

FILOSOFI OG IDÉHISTORIE

Den moderne politiks rødder – politisk idéhistorie fra renæssancen til den amerikanske og franske revolution

Del af bacheloruddannelse i idéhistorie
Vort samfunds politiske institutioner, idéer og ideologier har en lang historie. Dette kursus undersøger, hvorfor samfundet kom til at se lige præcis sådan her ud. Hvilke tanker og udviklinger skabte vores samfund. Hvad er vor tidsalders bærende idéer og forestillinger, og hvad er deres opkomst og forhistorie? Kurset er idéhistorisk, hvilket vil sige, at idéernes og institutionernes opkomst skal undersøges i deres samtidss kontekst og litteratur. Der vil derfor blive læst en lang række klassiske politiske tænkere, samtidig med at der vil blive givet den historiske og idémæssige baggrund for at forstå disse tekster og deres efterliv helt op til i dag. Helt konkret er kurset delt op i otte tematiske og kronologiske moduler. De otte moduler vil bl.a. dække politik og statsræson (Machiavelli); legitimitet og suverænitæt (Hobbes, Locke); ret, civilsamfund og marked (Montesquieu, Beccaria, Smith, Hume); krig, fred og stat (Kant, Clausewitz, Hegel); oplysning og modoplysning (Voltaire, Burke); folkesuverænitæt og demokrati (Rousseau, Paine); den amerikanske revolution og det moderne samfund (Jefferson, Madison, Tocqueville) samt endelig den franske revolution og ideologiernes opkomst (Robespierre, Constant). Kurssets form vil være en kombination af oplæg, der fremlægger de læste tekster, samt plenum-diskussion af de fremlagte problematikker.

VARIGHED: september 2011 til august 2012
STED: Århus, fjernundervisning med lørdagsseminarer
PRIS: 3.750 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
LÆS MERE: www.au.dk/evu/idehistorie

FILOSOFI OG IDÉHISTORIE

Tankens hændelse – i filosofi, kunst og religion

Del af kandidatuddannelsen i idéhistorie
I det øjeblik hvor man stiller spørgsmålet om, hvad det vil sige at tænke, erfarer man samtidigt, at man tænker. Hvis man ud fra tænkning som hændelse tænker videre over tilværelsen som hændelse, så fremtræder der en bemærkelsesværdig analogi. I vores sædvanlige omgang med verden undersøger vi mestendels, hvad verden er ud fra en forvisning om at kunne frembringe en række veldefinerede svar og forklaringer. Herved er der imidlertid en tendens til at overse, at den ufravigelige forudsætning for at kunne undersøge hvad verden er, faktisk er, at verden overhovedet er, at den findes, at den viser sig for os. Det at verden er, udtrykker tilværelsen som hændelse, og det er og bliver et under, en uudgrundelig gådefuldhed, som netop ikke kan forklæres, men derimod kalder på en mere omfattende forståelse. Denne forståelse kan tænkningen som hændelse bringe nær, og der bliver således en forbindelse mellem et grundtræk i tilværelsen og den tænkning der tænker over den i kraft af hændelsen. Med afsæt i denne samhörighed mellem livet og tænkningen tilsigter forløbet en undersøgelse af spændingsfeltet mellem filosofi, kunst og religion i europæisk tænkning. Centrale tænkere og kunstnere vil bl.a. være: Platon, Aristoteles, Augustin, Luther, Descartes, Kant, Hegel, Kierkegaard, Beethoven, Schubert, Mahler, Schopenhauer, Nietzsche, Dostojevskij, Thomas Mann, Wittgenstein, Heidegger, Adorno, Hannah Arendt og K.E. Løgstrup.

VARIGHED: september 2011 til august 2012
STED: Århus, én lørdag om måneden
PRIS: 3.750 kr. pr. semester
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/idehistorie

FILOSOFI OG IDÉHISTORIE

God metode – Projektorienteret videnskabs teori og forskningsmetodik

Kursusforløbet vil give deltagerne grundlæggende videnskabs teoretiske og forskningsmetodiske forudsætninger for at kunne tilrettelægge og gennemføre et projektarbejde. Ligeledes vil det kunne give forudsætningerne for at være såringspartnere eller vejledere for andre, fx studerende eller kolleger, som er i gang med et projekt. Der vil være fokus på de videnskabs teoretiske hovedparadigmer og analyser samt de forskningsmetodiske værktøjer i den videnskabelige praksis. Kurset henvender sig dels til praktikere, som kunne tænke sig at komme i gang med eller deltage i et videnskabsbaseret projektarbejde, dels til undervisere på University Colleges o. lign., som forventes at inddrage videnskabs teori og forskningsmetode i deres undervisning og vejledning i relation til de studerendes opgaver og projekter.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
PRIS: 2.500 kr.
STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/filosofi

FILOSOFI OG IDÉHISTORIE

Videnskabsfilosofi

Kursusforløbet vil give deltagerne en grundlæggende forståelse af videnskaberne og den videnskabelige praksis. Der opøves et sikkert kendskab til udvalgte teorier inden for videnskabsfilosofien, og der sikres et solidt kendskab til udvalgte konceptioner vedrørende videnskaberne sammenhæng med den menneskelige praksis. Der lægges vægt på at opøve deltagerne evne til at argumentere for og imod bestemte synspunkter inden for det videnskabsfilosofiske felt. Kurset henvender sig dels til praktikere, som kunne tænke sig at arbejde med videnskabsforståelsen i forbindelse med videnskabelig praksis, dels til undervisere, som forventes at inddrage videnskabs teori i deres undervisning og vejledning i relation til de studerendes opgaver og projekter.

VARIGHED: februar 2012 til august 2012
PRIS: 2.500 kr.
STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer
ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/filosofi

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Design og ledelse af kreative processer

Alle mennesker har evnen til at skabe nye ideer, tænke nye tanker og gøre ting på nye måder. Men mens mange forbinder kreativitet med kaos og endeløse processer, hvor mål og mening bliver til undervejs, peger flere psykologer og konsulenter på, at kreativitet ikke er noget, der er forbeholdt enkelte genier og særlige eksistenser. Deltagerne trænes i at skabe rammer for produktionsprocesser, hvor det væsentlige er at inddrage og udvikle deltagerne kompetencer og kreative bidrag, samt i at analysere og reflektere over egen funktion som leder og kreativ partner. Forløbet er inddelt i tre seminarer. Du skal undervejs arbejde både praktisk, teoretisk, analyserende og reflekterende med din egen funktion som leder og kreativ partner. Kurset henvender sig til personer der eksempelvis arbejder som projektledere, teamledere, procesledere, humanresource-ledere eller lignende i den private og offentlige sektor samt til personer, der gerne vil udvikle evnen til at fungere kreativt og responderende i processer, hvor medarbejdernes bidrag er væsentlige.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012
STED: Århus, 3 to-dages seminarer i efteråret samt eksamen i januar
PRIS: 15.000 kr.
ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011
HENVENDELSE: EVU-sekretariatet
LÆS MERE: www.au.dk/evu/aestetik

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Master i etik og værdier i organisationer (MEVO)

Etik og værdier bliver i stigende grad et centralt element i moderne organisationer. Det sker i ledelsessammenhæng, hvor værdibaseret ledelse, mangfoldighedsledelse mv. fokuserer på ledelsens etiske hensyn. Det sker, når professioner udarbejder etiske retningslinjer og professionsidealer. Og det sker i organisationens forhold til omverdenen, når professioner udarbejder corporate social responsibility-programmer o.l. Uddannelsen giver deltageren viden, teori og redskaber til at forstå og udvikle mennesker og organisationer. Deltageren bliver i stand til at medvirke til etisk og værdimæssig afklaring i organisationen, oparbejder evnen til at formulere, evaluere og kommunikere organisationens værdier og udviklingsmål, og til at afklare sit personlige og professionelle ståsted.

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

Uddannelsen henvender sig til personer, som arbejder med personale- og organisationsudvikling, ledelse, human resources, undervisning, kommunikation og formidling.

Modul 3, Værdier, ledelse og kommunikation udbydes i efteråret 2011. Hele uddannelsen forventes udbudt igen med studiestart i september 2012.

VARIGHED: september 2011 til februar 2012 (modul 3)

STED: Århus, 4 weekendseminarer pr. semester

PRIS: 20.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/mevo

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Master in Leadership and Innovation in Complex Systems

Master in Leadership and Innovation in Complex Systems (LAICS) handler om det, som alle virksomheder er på jagt efter: innovation. Det nye, det anderledes, det grænseoverskridende. Det, der fører til ting, som ingen har tænkt på i dag, men alle har brug for i morgen. Uddannelsen fokuserer på de ledelsesmæssige og sociale kompetencer, der er nødvendige for at skabe nytænkning, innovation og forretningsudvikling i organisationer. Målgruppen er funktions- og mellemledere, projektledere og specialister i det private erhvervsliv såvel som i den offentlige sektor. Uddannelsen er engelsksproget og udbydes i samarbejde med Copenhagen Business School.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer på forskellige europæiske lokaliteter

PRIS: 140.000 kr. for hele uddannelsen, 35.000 kr. pr. modul. Hertil kommer udgifter til seminarer, indlogering, materialer mm. – ca. 25.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/laics

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Master i ledelse af uddannelsesinstitutioner

Formålet med masteruddannelsen i ledelse af uddannelsesinstitutioner er, at deltagerne bliver i stand til at analysere egen praksis, dilemmaer og forandringsprocesser – for derigennem at kunne agere som strategiske ledere i et uddannelsessystem, der er præget af forskellige former for styring, beslutningsprocesser, faglige discipliner og rationaler. De studerende får tilbudt en række forskningsbaserede analyser af de aktuelle ledelsesudfordringer, forståelse for de organisatoriske sammenhænge, de indgår i, samt mulighed for at have en eksperimenterende tilgang til egen ledelsespraksis. Uddannelsen retter sig mod ledere, konsulenter og førledere i og af uddannelsesinstitutioner og andre institutioner med pædagogiske opgaver. Udbydes i samarbejde med Copenhagen Business School.

VARIGHED: september 2011 til juni 2013

STED: seminarer i København

PRIS: 100.000 kr. for hele uddannelsen, 25.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST:

- Hele uddannelsen, modul 1 og modul 3: 1. maj 2011
- Modul 2: 15. november 2011

HENVENDELSE: DPU

LÆS MERE: www.dpu.dk/ledelse

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

MBA

MBA er rettet mod ansatte i private og offentlige virksomheder og organisationer, der ønsker at styrke deres forudsætninger for at lede og udvikle deres organisation. Fælles for deltagerne er, at det er ambitiøse mennesker, der allerede har en mellemlang eller lang videregående uddannelse bag sig. Deltagerne får en solid erhvervsøkonomisk, organisatorisk og ledelsesmæssig indsigt med teorier, værktøjer og metoder til at analysere og forbedre virksomhedens eller organisationens performance. Første del af uddannelsen består af fem obligatoriske fag, og anden del består af tre valgfag og afhandling. Valgfagene gør det muligt at tone MBA uddannelsen.

VARIGHED: 2 år på deltid

STED: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

STUDIESTART: medio august

HENVENDELSE: ASB

LÆS MERE: www.asb.dk/mba

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Executive MBA in Change Management and Leadership

Aimed at experienced managers and executives this programme focuses on change management and leadership in an international market context. The aim is to develop the participant's professional skills, personal qualities and management competences in bringing about, managing and implementing change.

During the programme two international study trips will take place; one to Stanford University/Silicon Valley and one to China and Vietnam.

The programme is taught in English.

DURATION: 2 years part time education

LOCATION: Aarhus School of Business, University of Aarhus, University of Southern Denmark and external conference facilities

APPLICATION DEADLINE: May 1st 2011

PROGRAMME START: August 2011

FOR FURTHER INFORMATION:

www.mbachange.dk

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

The Sustainable MBA

Targeted at the leaders of tomorrow. A one year full-time MBA focusing on sustainability, innovation and growth as integrated concepts in all courses. The Sustainable MBA provides participants with a knowledge and mindset enabling them to create sustainable value in every part of their business. Furthermore, the programme focuses on the participants' leadership potential in a global market perspective. The programme is taught in English and has participants from all over the world.

DURATION: One year full-time

LOCATION: Aarhus School of Business, Aarhus University

APPLICATION DEADLINE: May 1st, 2011

PROGRAMME START: September 2011

CONTACT: Executive Director Steen

Weisner at swd@asb.dk

FOR FURTHER INFORMATION:

www.theustainablemba.dk

INNOVATION, LEDELSE OG ORGANISATION

Teknologisk Diplomuddannelse (TD)

I TD-uddannelsen får du viden om innovation, sourcing og logistik. Uddannelsen henvender sig typisk til økonomer og andre ikke-teknisk uddannede, der har brug for viden og indsigt i ingeniørmæssige forhold; teknikere, der ønsker teknologisk overblik og indsigt i ingeniørmæssige arbejdsmetoder og tekniske undervisere, der har brug for en kompetencegivende overbygning. Den teknologiske diplomuddannelse skal, hvad angår kompetence og niveau, sidestilles med HD-uddannelserne med den forskel, at fokus er flyttet fra det merkantile til det teknologiske område. AI undervisning foregår på engelsk.

VARIGHED: august 2011 til juni 2013

STED: udbydes som fremmed-

undervisning i Herning

PRIS: 60.000 kr. for hele uddannelsen

ANSØGNINGSFRIST: 15. juni 2011

HENVENDELSE: AU-HIH

LÆS MERE: www.hih.au.dk

AARHUS UNIVERSITET

KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Lederens retorik – troværdig og overbevisende kommunikation

De fleste ledere bruger en stor del af deres arbejdstid på at kommunikere. Mange opfatter kommunikation som en integreret og vigtig del af deres arbejde, men mangler måske viden om, hvordan man kommunikerer hensigtsmæssigt i alt lige fra medarbejderbladet til krisesituationer. Dette forløb i retorik giver en introduktion til, hvordan man rent praktisk kan gribe kommunikationsopgaver an på baggrund af veletablerede teorier, modeller og metoder. Emnerne vil bl.a. være »Den retoriske situation«, argumentation, appellformer, mundtlighed, skriftlighed (korrekthed, stil), genre (som skrive- og læsehorisont), krise-teori og retoriske strategier.

Målet er at give dig metoder til at vurdere konkrete kommunikationsformer og sætte dig i stand til at behandle (bl.a.) krisesituationer hensigtsmæssigt ved hjælp af retoriske hjælpemidler.

Gennem arbejdet med såvel teoretiske problemstillinger som cases fra din egen arbejdssituation, opnår du en teoretisk og analytisk forståelse af kommunikation og træner dine evner i både mundtlig, skriftlig og kompleks kommunikation på en måde, som du vil kunne anvende konstruktivt i dit videre arbejdsliv. Kurset henvender sig til ledere og medarbejdere, som i forbindelse med ledelsesopgaver i deres nuværende eller kommende job oplever kommunikation som en vigtig del af deres arbejde.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, 3 to-dages seminarer i efteråret samt eksamen i januar

PRIS: 15.000 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/retorik

KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Vidensdeling og organisatorisk læring

Mange virksomheder har investeret store summer i it-baserede vidensdelingssystemer – men ofte med ringe resultat. Anvendelsen af vidensdelingssystemer baserer sig på en traditionel knowledge management-tankegang, hvor fokus er på lagring og distribution af ”viden” eller information. Dette kursus anlægger en anden vinkel på vidensdeling og organisatorisk læring, hvor sociale processer og arbejds- og organisationsformer er i fokus – ikke teknologi. Kurset arbejder med en tilgang, hvor kommunikation og samarbejde, samt synlighed mellem medarbejdere og medarbejdernes indsigter i hinandens arbejds- og kundskabsområder er centrale for vidensdeling og organisatorisk læring. Eksempelvis bliver ”hvem ved hvad” mere centralt end ”hvor ligger hvilken information”.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, 3 seminarer (fordelt på 5 dage)

PRIS: 15.000 kr.

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/informationsvidenskab

KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Executive Master in Corporate Communication

Uddannelsen gør deltagerne parate til at tage de store udfordringer op, som ledelse af kommunikation i dag omfatter. Uddannelsen giver et teoretisk fundament, praktiske værktøjer og styrker evnen til at tænke og handle strategisk. Deltagerne bliver bl.a. i stand til at anvende de vigtigste teorier og analysere, implementere og evaluere problemstillinger inden for corporate communication i et integreret perspektiv. Uddannelsen er målrettet kommunikationsledere og -medarbejdere i private og offentlige virksomheder og organisationer, der har erfaring med intern/ekstern kommunikation, og som ønsker at videreudvikle deres kompetencer inden for ledelse og planlægning af kommunikation.

VARIGHED: 2 år på deltid

STED: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet

ANSØGNINGSFRIST: 15. november 2011

STUDIESTART: februar 2012

HENVENDELSE: ASB

LÆS MERE: www.asb.dk/emcc

KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Master i museumsstudier (MMU)**Modul 3: Museal kommunikation**

Den digitale teknologi er velintegreret i mange museers opgaver som f.eks. registrering og markedsføring via hjemmeside, og en del projekter arbejder nu også med webudstillinger og brug af digitale medier i den fysiske udstilling. I dette modul arbejder du med brug af digital teknologi i museumsformidlingen mod fokus på læring, dramaturgi, interaktivitet og brugerinddragelse. Du får redskaber til at vurdere, hvordan de få økonomiske ressourcer sættes ind på de rigtige tiltag. I modulet udarbejder du en plan for din institutions udfordringer og mulige løsningsmodeller, så du og dit museum er klædt på til fremtidens digitale udfordringer.

Målgruppen er bl.a. ansatte ved museer og andre kulturinstitutioner, lærere med museumsrelevante fag, ansatte i kulturforvaltningen og andre som vil styrke deres kompetencer inden for digital formidling, kuratering, læring og brugerinddragelse. Undervisningen på Modul 3, ”Museal kommunikation” varetages af Center for Museologi i samarbejde med Alexandra Institutet.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012

STED: Århus, fjernundervisning og 4 to-dages seminarer

PRIS: 15.000 kr. for modulet

ANSØGNINGSFRIST: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/mmu

KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Master i retorik og formidling (MARC)**Modul 3: Retorisk kritik**

Masteruddannelsen er en teoretisk og praktisk kommunikationsuddannelse i klassisk og moderne retorik. Med udgangspunkt i konkrete retoriske praksisformer inden for det postmoderne samfund, sådan som de fx udfolder sig i politiske debatter, krisekommunikation eller firmaer og organisationers skriftlige værdigrundlag arbejder vi i modul 3 med normer for bedømmelse af retorisk diskurs i en offentlig debat. Deltagerne opnår forudsætninger for at bidrage sagligt og reflekteret i den offentlige debat, for at diskutere retoriske problemstillinger metateoretisk og for at forholde dig såvel normativt som kritisk reflekterende til aktuelle retoriske praksisformer.

Gennem øvelser trænes du i den akademiske undersøgelse og diskussion af retoriske problemstillinger med inddragelse af materiale og erfaring fra din arbejdsplads. Hele uddannelsen forventes udbudt igen med studiestart i september 2012.

VARIGHED: september 2011 til januar 2012 (modul 3)

STED: Århus, fjernundervisning med weekendseminarer

PRIS: 15.000 kr. pr. modul

ANSØGNINGSFRIST: Modul 3: 1. maj 2011

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE: www.au.dk/evu/marc

EFTER- OG VIDEREUDDANNELSE

Masteruddannelse som fleksibelt forløb

Masteruddannelse som fleksibelt forløb er en personlig tilrettelagt forskningsbaseret videreuddannelse på kandidatniveau. Optagelse på uddannelsen forudsætter ansøgning om optagelse på et vejledningsforløb. I vejledningsforløbet sammensætter du sammen med en vejleder et personligt uddannelsesforløb bestående af kandidatenkeltfag, mastermoduler o.l. Forløbet afsluttes med et afgangprojekt. Masteruddannelse som fleksibelt forløb giver dig mulighed for at sammensætte dit helt eget masteruddannelsesforløb, skræddersyet til dine faglige behov og ønsker til karriereudvikling.

Inden for det juridiske område tager muligheden sigte på specialister og ledere, der ønsker at specialisere sig inden for et bestemt område. Mulighederne spænder fra Skatte- og afgiftsret, Strafferet og Markedsret over Erhvervs miljøret samt Sundheds- og Socialret til International Law og Menneskerettigheder og den 3. verden. Inden for det pædagogiske område er masteruddannelse som fleksibelt forløb meget anvendt netop pga. muligheden for at tone pædagogiske uddannelser efter individuelle behov.

LÆS MERE HEROM PÅ: www.dpu.dk/master
Deltagerbetalingen for den samlede masteruddannelse som fleksibelt forløb, afhænger af de valgte uddannelsesemner.

ANSØGNINGSFRIST: 1. september 2011 for indskrivning til vejledningsforløb i efteråret 2011.

ANSØGNINGSFRIST: 1. februar 2012 for indskrivning til vejledningsforløb i foråret 2012.

Ansøgningsfristerne gælder vejledningsforløb indenfor de humanistiske, sundhedsvidenskabelige, samfundsvidenskabelige, teologiske og naturvidenskabelige områder. Inden for det pædagogiske område er fristerne:

1. maj 2011 for indskrivning til vejledning i juni 2011.

15. november 2011 for indskrivning til vejledning i december 2011.

HENVENDELSE: EVU-sekretariatet

LÆS MERE OM MASTERUDDANNELSE SOM FLEKSIBELT FORLØB: www.au.dk/evu/fleksimaster

Tompladsordningen

Tompladsordningen er en særdeles velegnet mulighed for enten at opgradere eller udvide dine kompetencer og derved drage nytte af den nyeste forskning på området. Undervisningen foregår om dagen inden for de sædvanlige semestre/kvarterer sammen med de fuldtidsstuderende, der er indskrevet på hele uddannelsen. Du har mulighed for at følge et enkelt fag eller en afgrænset uddannelsesdel, dvs. et tilvalg. Tilvalg er enten sidefag eller suppleringsfag.

For at du kan blive optaget, skal der være en ledig plads på det enkeltfag, du ønsker at følge. Du skal også opfylde adgangskravene. Enkeltfagene omfatter discipliner fra en uddannelse/uddannelsesdel, som er omfattet af det pågældende fags studieordning. Selv om du har en forudgående universitetsuddannelse, kan du søge om optagelse på lige fod med andre ansøgere. Under tompladsordningen har du mulighed for at gennemføre et helt tilvalg. Der er ansøgningsfrister i juli/august og i januar. Du kan læse mere om tompladsordningen, deltagerbetaling mv. og udskrive ansøgningskemaer på www.au.dk/evu/tomplads. Henvendelse: Efter- og Videreuddannelse

Studievejledning

Inden du søger om optagelse, skal du finde ud af hvilke enkeltfag, du er interesseret i at følge. Du kan få faglig vejledning hos studievejlederen på det fag, hvor du ønsker at læse. Studievejlederen vil kunne informere dig om, hvilke enkeltfag du kan søge om optagelse på, og om der er specifikke adgangskrav. Du kan finde kursusoversigter og studievejledernes kontaktinformationer på www.studieguide.au.dk

Undervisningen

Undervisning tilrettelagt på deltid betyder, at en uddannelse, som har en studiebelastning på et årsværk, normalt vil have en længere varighed. Et årsværk svarer til 60 ECTS-point.

Flere uddannelser og enkeltfag anvender internet og conferencesystemer til undervisning og vejledning. Men »face to face«-møde og dialog mellem de studerende indbyrdes og mellem studerende og lærere udgør også en central del af undervisningen.

Fjernundervisning inkluderer koncentrerede undervisningsseminarer, hvis antal varierer fra uddannelse til uddannelse. Seminarerne rummer såvel lærerstyret undervisning som undervisningsformer, der kræver deltager-

nes aktive medvirken. I tiden mellem seminarerne arbejdes der mere selvstændigt, enten individuelt eller i grupper. På moduler og enkeltfag med aftenundervisning mødes de studerende og lærer oftere end i fjernundervisningsforløbene. Undervisningen er normalt placeret sent om eftermiddagen eller om aftenen på hverdage, eventuelt suppleret med nogle få weekender.

Adgangskrav

Der stilles adgangskrav om forudgående eksamen og i nogle tilfælde om relevant erhvervs erfaring. De konkrete krav afhænger af de enkelte efter- og videreuddannelsers formelle niveau og faglige områder.

Ansøgning og optagelse

Du skal ansøge skriftligt om optagelse på et fag. Ansøgning sker ved udfyldelse af et ansøgningskema, som du kan hente på internettet. Du kan kontakte Efter- og Videreuddannelse, hvis du har spørgsmål i forbindelse med din ansøgning. Forkortelserne i forbindelse med introduktionerne i dette program angiver, hvor du skal henvende dig, hvis du ønsker yderligere information:

EVU-SEKRETARIATET: Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse, Aarhus Universitet
AU-HIH: Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning
ASB: Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
DPU: Danmarks Pædagogiske Universitets-skole, Aarhus Universitet
Du finder vores kontaktoplysninger og web-adresser på side 43

Deltagerbetaling

Deltagerbetalingen opkræves, når du bliver optaget, og du betaler for et semester/kvarter ad gangen. Statstilskuddet til kompetencegivende efter- og videreuddannelse fastsættes i finansloven for et år ad gangen. Universitetet tager derfor forbehold for eventuelle ændringer i deltagerbetalingen.

SU, SVU og orlov til uddannelse

Du kan ikke få SU til efter- og videreuddannelse. Du kan søge SVU (Statens VoksenUddannelsesstøtte), hvis du opfylder betingelserne, og uddannelsen foregår som heltidsundervisning. Kravet om heltidsundervisning kan eventuelt opfyldes ved at kombinere flere deltidsfag/-uddannelser.

LÆS MERE OM SVU PÅ: www.svu.dk

LÆS MERE:

www.au.dk/evu
www.hih.au.dk
www.asb.dk/evc

Efter- og videreuddannelse 2011-2012

REDAKTION: Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse, Aarhus Universitet
FOTO: Jacob Lerche, Jacob Marc, Janne Hansen, Poul Madsen, Mikal Schlosser, Lars Kruse, Søren Kjeldgaard, Poul Ib Henriksen, Anja Kjærgaard m.fl.

ASB ALUMNI

10 TING, SOM VI ER STOLTE AF I 2010

2010 var et år præget af vækst og udvikling for ASB Alumni – alumne-netværket for tidligere studerende fra det forhenværende ASB.

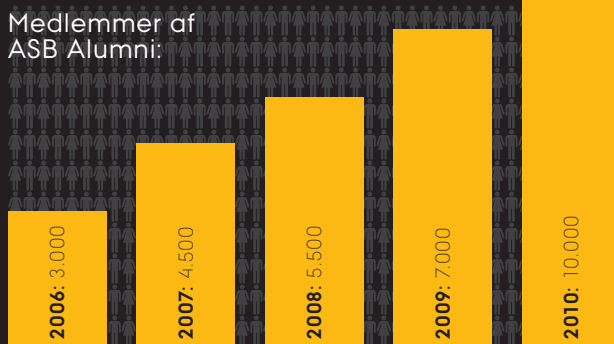
Vi vil på dette opslag gerne vise, hvad vi sammen med vores alumner har opnået, og samtidig benytte lejligheden til at sige tusind tak til alle for deres opbakning.

Mange hilsener fra
ASB Alumni

01 VI BLIVER FLERE OG FLERE

Vi rundede 10.000 medlemmer i 2010.

Medlemmer af
ASB Alumni:

Over **2.000** "synes godt om" ASB Alumni på Facebook.

Over **3.500** er medlem af vores LinkedIn-gruppe.

02 MANGE EVENTS MED MANGE DELTAGERE

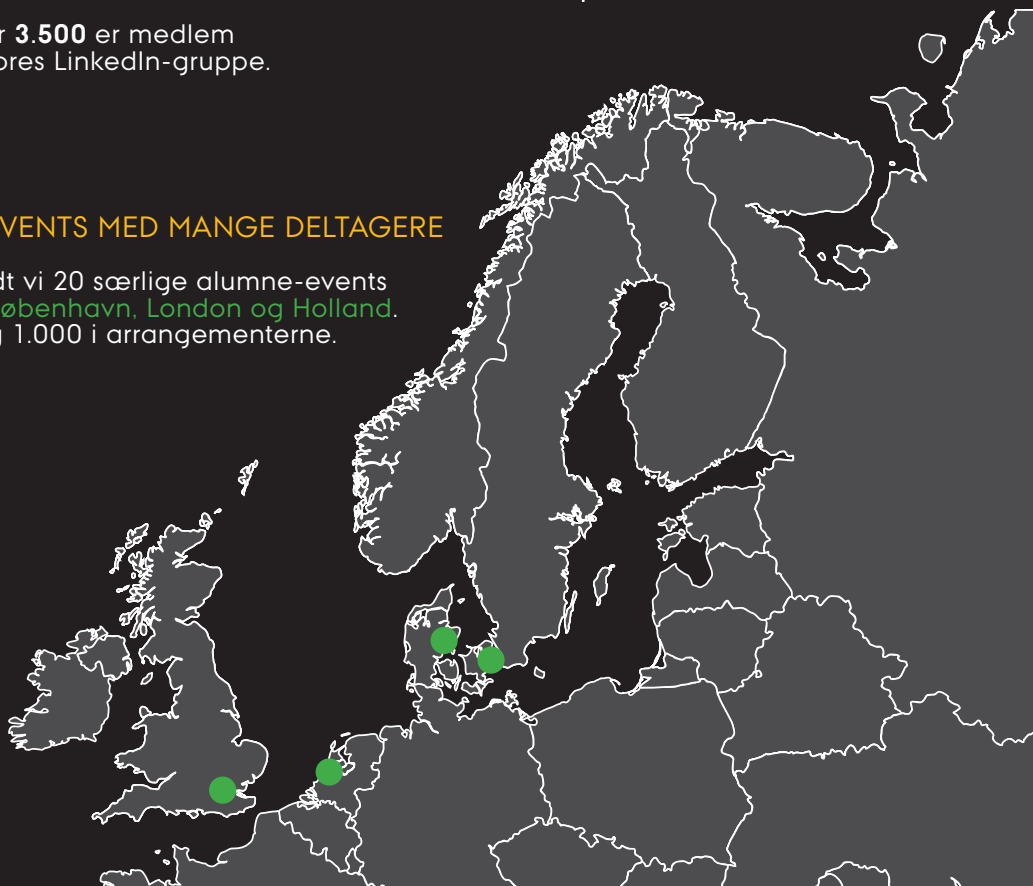
I 2010 holdt vi 20 særlige alumne-events i **Aarhus, København, London og Holland**. I alt deltog 1.000 i arrangementerne.

03 ALUMNER I HELE VERDEN

Halvdelen af vores alumner bor stadig i Østjylland, men ASB Alumni er også et internationalt netværk med alumner i 66 lande. Og en ud af ti har en anden nationalitet end dansk.

I **København, London og Holland** har vi chapters – alumne-netværk med særlige aktiviteter lavet i samarbejde med lokale alumner.

Bemærk: ASB Alumni er et netværk udelukkende for alumner fra Handelshøjskolen. Vi kan desværre ikke tilbyde alumner fra det øvrige AU at blive medlem af ASB Alumni. I stedet henviser vi til den nye fælles AU-portal for tidligere studerende, som du kan læse meget mere om på side 36

04 AMBASSADØRER

114 alumner deler deres erfaringer med bestemte virksomheder, regioner og uddannelser gennem ASB Alumnis ambassadør-program.

05 MENTORER

33 alumner meldte sig i 2010 som mentorer for danske og internationale studerende.

06 AFTAGERPANELER

12 udvalgte alumner rådgiver om uddannelser og alumneaktiviteter i ASB Executives aftagerpanel.

947 alumner giver feedback online i ASB Executives virtuelle aftagerpanel.

07 RANKING

Uddannelsen MSc in Finance & International Business fik en plads som nr. 51 i verden på den prestigefulde Financial Times Masters in Management Ranking – takket være nogle af de 694 alumner fra uddannelsen, der svarede på en række spørgsmål fra *Financial Times*.

08 MEDLEMSUNDERSØGELSER

2.336 alumner har givet os feedback på vores tilbud og aktiviteter.

09 ÅRETS ALUMNE

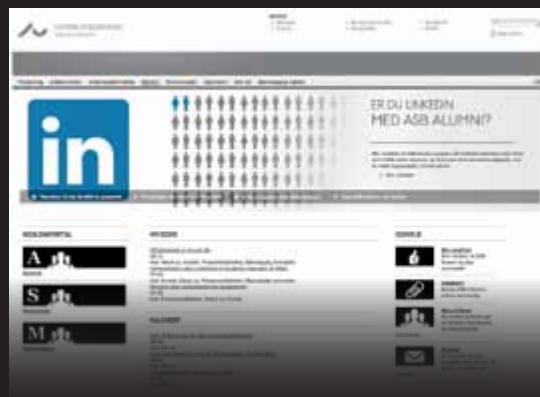

Jim Hagemann Shabe (CO-CEO, SAP AG, cand.merc. (1989)) blev kåret som årets alumne, fordi han har vist sig som en moderne leder, der forstår, at virksomheder spiller en vigtig rolle i forhold til at skabe en bæredygtig udvikling i verden.

10 AT VÆRE TIL GAVN

Vi er stolte af at kunne gøre en forskel for 10.000 medlemmer – alumner, nuværende studerende og medarbejdere!

Mød os online på
www.asb.dk/alumni og
www.connect.asb.dk

GRUNDFOSPRISEN 2011

- inden for det tekniske og naturvidenskabelige område

Grundfosprisen er indstiftet af Poul Due Jensen's Fond i 2001 med det formål at stimulere, anerkende og støtte national og international forskning i banebrydende, samfundsgavnige og fremsynede løsninger inden for det tekniske og naturvidenskabelige område.

I 2011 lægges særligt vægt på forskning inden for bæredygtige miljøteknologier.

Indstilling til prisen: Enhver kan bringe kandidater til Grundfosprisen i forslag. Indstillingen består af en motivering (max. 3 A4-sider) samt kort CV.

Frist for indstilling: 1. maj 2011.

Grundfosprisen og dens uddeling: Prisen består af skulpturen "Be-Think-Innovate" samt et kontant beløb på 1 mio. DKK – 250.000 DKK går direkte til prismodtageren og 750.000 DKK til videre forskning inden for området.*

Motiveringen sendes til: Grundfos Management A/S
Grundfosprisens sekretariat
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
Mrk: "Grundfosprisen 2011"

Offentliggørelse af vinder: Prisuddelingen finder sted den 29. september 2011.

Yderligere information: Besøg www.grundfos.dk/grundfosprisen

Poul Due Jensen's Fond

Bedømmelseskomitéen består af koncernbestyrelsesformand Niels Due Jensen, Grundfos, bestyrelsesformand Lars Kolind, Poul Due Jensen's Fond, tidligere rektor Sven Caspersen, Aalborg Universitet, professor Nina Smith, Århus Universitet og professor Preben Terndrup Pedersen, Danmarks Tekniske Universitet.

*) Hvis komitéen ikke finder en egnet kandidat uddeles prisen ikke.

